

Široki *info*

Bilten Grada Širokog Brijega | srpanj - rujan 2015. | Godina VIII. | Broj 26

■ Obilježen Dan grada i
blagdan Velike Gospe

■ Tema broja
Smilje postaje
brend Hercegovine

ISSN 1986-9916

Urednikova riječ

Široki Brijeg je jedna od najrazvijenijih jedinica lokalne samouprave u Hercegovini, a spada u red razvijenijih općina/gradova u Bosni i Hercegovini. Ovu tvrdnju potvrđuju i podaci Federalnog zavoda za programiranje razvoja u svojoj publikaciji pod nazivom 'Socioekonomski pokazatelji po općinama u FBiH u 2014. godini'. Pomoću tablice ćemo prikazati razinu razvijenosti našeg grada uz napomenu da još uvijek ovaj Zavod u svojoj analizi koristi podatke o broju stanovnika po popisu iz 1991. godine (prema ovom popisu Široki Brijeg je imao 27.160 stanovnika). Prema posljednjem popisu stanovništva iz 2013. godine Široki Brijeg ima 29.809 stanovnika. Prikazat ćemo još nekoliko zanimljivih statističkih podataka o našem gradu. Tema ovoga broja je 'Smilje postaje brend Hercegovine'. Ova tema je aktualna u našem gradu, ali i cijeloj Hercegovini, tema koja je sveprisutna posebice među mladima. Dokaz da je to tako je simpozij na temu smilja koji je održan u Širokom Brijegu, a kino 'Borak' je bio premalen da primi sve zainteresirane.

dr. sc. Drago Martinović, urednik

RANG RAZVIJENOSTI ŠIROKOG BRIJEGA U 2014. GODINI NA RAZINI FBiH

Grad	Stupanj zaposlenosti u %	Stupanj nezaposlenosti u %	Broj učenika /osn. + srednja/na 1.000 stanovnika	Prihodi po glavi stanovnika	Indeks odsutnog stanovništva	Federacija BiH = 100					Indeks razvijenosti	Rang
						Stupanj zaposlenosti	Stupanj nezaposlenosti	Broj učenika na 1.000 stanovnika	Prihodi po glavi stanovnika	Odsutno stanovništvo		
Široki Brijeg	24,1	40	163	196	-2,6	127,0	114,8	131,1	162,5	183,2	143,7	6

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoja

Prema istom izvoru na prvom mjestu je Općina Centar (Grad Sarajevo), a od hercegovačkih općina, Općina Čitluk je na 2. mjestu, Grad Mostar na 8., Općina Neum na 9., Općina Posušje na 13., Općina Grude na 14., te Općina Ljubuški na 28. mjestu.

PROSJEČNA NETO PLAĆA U ŠIROKOM BRIJEGU U 2014. GODINI

Grad	Prosječna neto plaća /KM/	Prosječna neto plaća u FBiH /KM/
Široki Brijeg	719	833

Najveća neto plaća u FBiH je u Općini Centar (Grad Sarajevo) i iznosi 1.230 KM.

GUSTOĆA NASELJENOSTI ŠIROKOG BRIJEGA U 2014. GODINI

Grad	Broj naselj. mjesta	Površina grada u km ²	Stanovništvo	Gustina naseljenosti
Široki Brijeg	34	387,6	29.809	76,9

PRIRODNI PRIRAŠTAJ U ŠIROKOM BRIJEGU U 2014. GODINI

Grad	Stanovništvo	Živorodeni	Umrli	Prirodni priraštaj	Prirodni priraštaj na 1.000 stanovnika
Široki Brijeg	29.809	313	267	46	1,54

BILTEN GRADA ŠIROKOG BRIJEGA "Široki info"

Fra Didaka Buntića 11, 88220 Široki Brijeg
Tel.: 039 702 801; 702 826;
Fax: 039 705 915;

Nakladnik: Grad Široki Brijeg

Za nakladnika: Miro Kraljević, gradonačelnik
e-mail: gradonacelnik@sirokibrijeg.ba

Urednik: dr. sc. Drago Martinović
e-mail: drago.martinovic@sirokibrijeg.ba

Fotografije: dr. sc. Drago Martinović,
ABCportal.info, Jabuka.tv

Grafička priprema: Tomislav Spajić

Tisak: Logotip d.o.o. Široki Brijeg

Naklada: 1.000 primjeraka

Bilten izlazi tromjesečno.

www.sirokibrijeg.ba

Široki Brijeg – uvijek na 1. mjestu®

Iz sadržaja

Iz Ureda gradonačelnika.....	4
Obilježavanje Dana grada i blagdana Velike Gospe.....	7
Iz Gradskog vijeća.....	10
U našem gradu	12
Tema broja 'Smilje postaje brend Hercegovine'.....	20
Humanost na djelu.....	22
Kultura.....	23
Šport	30
Da se ne zaboravi	33

Riječ gradonačelnika

Obilježili smo Dan grada i proslavili blagdan Velike Gospe. Dan našega grada je prigoda da se prisjetimo onoga što smo uradili proteklih godinu dana, ali i onoga što planiramo i što bi trebali u budućnosti raditi u našem gradu. Uz Dan grada i uz prigodni program koji smo priredili, vrijeme devetnice Velikoj Gospi, kao i sami blagdan Velike Gospe zauzimaju posebno mjesto u životu nas Širokobriježana, ali zasigurno i naših gostiju jer u tom vremenu vlada posebno svečano ozračje u našem gradu. Komunalna infrastruktura, poboljšanje pružanja komunalnih usluga kao djelatnosti od društvenog interesa, stvaranje uvjeta za otvaranje novih radnih mjesta, otvorenost i transparentnost rada lokalne uprave samo su neke od naših trajnih zadaća. Iako je prema rezultatima provedenih istraživanja o kvaliteti života u Bosni i Hercegovini Široki Brijeg već nekoliko godina u samome vrhu, ostaje nam da i dalje radimo na poboljšanju uvjeta i kvalitete življenja u našem gradu, te da Široki Brijeg u pravom smislu riječi bude grad zadovoljnih i sretnih ljudi.

Miro Kraljević, gradonačelnik

Na Svečanoj sjednici Gradskog vijeća premijerno prikazan dokumentarni film 'ŠIROKI BRIJEG - KULTURNO, ŠPORTSKO I GOSPODARSKO SREDIŠTE'

Na Svečanoj sjednici Gradskog vijeća održanoj 12. kolovoza premijerno je prikazan dokumentarni film 'Široki Brijeg - kulturno, športsko i gospodarsko središte'. Scenarista ovog 16-minutnog filma je dr. sc. Drago Martinović, a film je raden u produkciji širokobriješke produkcijske kuće 'Kadar'. Prije nekoliko godina točnije 2011. godine snimljen je 15-minutni dokumentarni film 'Široki Brijeg'. Za razliku od filma od prije četiri godine, film 'Široki Brijeg - kulturno, športsko i gospodarsko središte' je snimljen u HD rezoluciji, te je u ovom filmu Široki Brijeg osim kao gospodarsko, kulturno i športsko središte predstavljen i kao turistička destinacija. Osim na DVD-u koji je upakiran u lijepo dizajnirani omot film se može pogledati i na YouTube-u.

Široki Brijeg - kulturno, športsko i gospodarsko središte
Široki Brijeg - cultural, sporting and economic centre

Naslovnica omota DVD-a

Gradonačelnik Kraljević primio Ivana Karačića mladog košarkaškog reprezentativca Hrvatske

Gradonačelnik Miro Kraljević priredio je 8. srpnja prijam za Ivana Karačića mladog reprezentativca (U19) Hrvatske koja je osvojila drugo mjesto na svjetskom košarkaškom prvenstvu održanom u Grčkoj.

Svečanom prijemu nazočili su i predsjednik Gradskog vijeća Vinko Topić i predsjednik Športskog saveza Grada Širokog Brijega Ivan Zeljko.

„Ivane, čestitam ti na osvojenoj srebrnoj medalji, te se nadam i želim ti da nastaviš i dalje s dobrim igrama kako u reprezentaciji Hrvatske, tako i u svom matičnom klubu Širokom. Hvala što si svojim nastupom na svjetskom prvenstvu na najbolji mogući način promovirao svoj klub, a samim tim i svoj grad“, rekao je između ostalog gradonačelnik Kraljević prigodom prijama košarkaša Karačića reprezentativca Hrvatske i člana HKK Široki. Ovom prigodom košarkaš Karačić i gradonačelnik Kraljević razmijenili su prigodne poklone.

Hrvatska je u finalu poražena od SAD-a nakon produžetaka, a Karačić

Ivan Karačić i Miro Kraljević, gradonačelnik

je odigrao 20 minuta, te postigao dva koša uz tri skoka. Ukupno je na prvenstvu u prosjeku igrao 12,8 minuta, te imao učinak od 4,3 koša. Najbolju utakmicu odigrao je protiv Irana kada je za petnaestak minuta na terenu bio jedan od najboljih. Imao je učinak od 11 koševa. Vrijedi istaknuti i to da je već u ranoj fazi prvenstva imao ozljedu, no uspio je izdržati kako bi pomogao su-

igračima i reprezentaciji koja je imala velikih problema zbog neigranja nekih od glavnih igrača.

Ivan Karačić rođen je 20. veljače 1996. Igra na poziciji krilnog centra i centra. Visok je 202 cm. Prošao je omladinsku školu HKK Širokog, a prošlo prvenstvo nastupao je za seniorsku momčad Širokog u bh. košarkaškoj ligi.

Potpisan ugovor o izgradnji autobusnog kolodvora

Gradonačelnik Miro Kraljević i Tomislav Čolak direktor gospodarskog društva 'Miškić bus' d. o. o. iz Širokog Brijega potpisali su, 15. svibnja, Ugovor o osnivanju prava građenja u cilju izgradnje gradskog autobusnog kolodvora na lokalitetu 'Vrace' na zapadnom ulazu u grad. Ovim Ugovorom gospodarsko društvo 'Miškić bus' d. o. o. steklo je pravo izgradnje gradskog autobusnog kolodvora s pratećim sadržajima prema usvojenom izvedbenom tehničkom projektu i odgovarajućim dozvolama. Pravo građenja je jedan vid javno-privatnog partnerstva i osniva se na rok od 30 godina. Ukupna površina zemljišta na kojem će biti smješten autobusni kolodvor s popratnim sadržajima je 3.910 m². Realizacijom ovog projekta

Grad Široki Brijeg će dobiti suvremeni autobusni kolodvor kao javni sadržaj s pratećim uslužnim djelatnostima. Uku-

pna pretpostavljena vrijednost projekta autobusnog kolodvora sa zemljištem će iznositi oko 1,5 milijuna KM.

Detalj s potpisivanja ugovora

Mažoretkinje su uručile poklon gradonačelniku Kraljeviću

Gradonačelnik Kraljević priredio prijam za mažoretkinje

Gradonačelnik Miro Kraljević primio je 17. lipnja širokobriješke mažoretkinje, višestruke prvakinje Bosne i Hercegovine, njih 60 predvođenih voditeljicom, trenericom i koreografkinjom Marijom Topić Ramljak.

Gradonačelnik Kraljević je čestitajući mažoretkinjama na veoma uspješnom nastupu u Parizu i osvajanju titule naslova državnih prvakinja rekao: „Vi ste zaista ponos našega grada, a osim brojnih uspjeha koje postižete plijenite i svojom ljepotom, te ste postali ono bez čega bi teško bilo zamisliti Grad Široki Brijeg i brojne kulturno-zabavne i športske manifestacije koje se održavaju u našem gradu“. Voditeljica, trenerica i koreografkinja Marija Topić Ramljak zahvalila je gradonačelniku na razumijevanju i potporu koju im pruža, a u znak zahvalnosti mažoretkinje su gradonačelniku Kraljeviću poklonile suvenire kao uspomenu s nedavne turneje u Parizu. Prijam širokobrijeških mažoretkinja priređen u povodu uspješne turneje u Francuskoj i osvajanja titule apsolutnih državnih prvakinja. Širokobriješke mažoretkinje su dva puta sudjelovale u Parizu na turneji u mjesecu svibnju. Mažoretkinje Grada Širokog Brijega su na državnom prvenstvu održanom početkom svibnja u Čapljini u 14 kategorija osvojile čak 13 zlatnih i jednu srebrnu medalju.

Izdvojeno

Generalni konzul RH Velimir Pleša priredio prijam u povodu Dana državnosti Republike Hrvatske

Generalni konzul Republike Hrvatske u Mostaru Velimir Pleša priredio je 23. lipnja u hotelu 'Mepas' prijam za brojne uzvanike iz politike, kulture, gospodarstva, te predstavnike vjerskih zajednica i druge ugledne goste, a u povodu Dana državnosti Republike Hrvatske.

Među uzvanicima bili su i gradonačelnik Širokog Brijega Miro Kraljević i predsjednik Gradskog vijeća Vinko Topić.

„Dokazali smo da možemo preuzeti naš dio obveza kada je pomoć BiH u pitanju i jasno je da Hrvatska

Generalni konzul Pleša i gradonačelnik Kraljević

želi pomoći Bosni i Hercegovini u njenom napretku, gledajući na interes Hrvata koji ovdje žive, kako bi se stvorili uvjeti BiH za ulazak u veliku europsku obitelj“, rekao je između ostalog počasni građanin Širokog Brijega konzul Pleša obraćajući se nazočnima. Najavivši svoj odlazak iz Mostara konzul Pleša je na kraju svog govora poručio: „Uvijek ste u mom srcu i ostat ćete, svi vi ljudi Hercegovine koji živite ispod ovog plavog neba i pored ove zelene Neretve“. Konzulu Pleši je prigodnim riječima za sve što je učinio za BiH i za Hrvate u BiH zahvalio član Predsjedništva BiH dr. Dragan Čović darovavši mu umjetničko djelo autora Marina Topića.

Izdvojeno

GRAD ŠIROKI BRIJEG NA TWITTERU

Grad Široki Brijeg je od 1. rujna na Twitteru. Ovaj mikroblog koji je sve više popularniji i u Bosni i Hercegovini uspostavljen je s ciljem komuniciranja tijela lokalne uprave s javnošću, razmjene mišljenja, davanja sugestija, primjedbi, pohvala... Osim web-stranice Grada Širokog Brijega www.sirokibrijeg.ba koja se redovito ažurira, Facebook stranice www.facebook.com/pages/Grad-Široki-Brijeg/7758908997497404, te od 1. rujna Twittera twitter.com/Siroki_Brijeg, tijela lokalne uprave nastoje se još više otvoriti i približiti javnosti, izravno komunicirati s javnostima, ali i dobiti povratnu informaciju od iste te javnosti.

OBILJEŽAVANJE DANA GRADA I BLAGDANA VELIKE GOSPE

Održana konferencija za novinare gradonačelnika Mire Kraljevića i predsjednika Gradskog vijeća Vinka Topića

Detalj s konferencije za novinare

Na konferenciji za novinare održanoj 6. kolovoza u povodu Dana grada Širokog Brijega govorili su gradonačelnik Miro Kraljević i predsjednik Gradskog vijeća Vinko Topić.

O projektima koji su završeni u proteklih godinu dana, ali i o projektima koji su u tijeku i koji tek trebaju da se realiziraju govorio je gradonačelnik Miro Kraljević. O programu obilježavanja Dana grada govo-

rio je Vinko Topić predsjednik Gradskog vijeća.

Govoreći o projektima koji su u tijeku realizacije gradonačelnik Kraljević je između ostalog istaknuo: „Polovicom svibnja s gospodarskim društvom ‘Miškić bus’ d. o. o. iz Širokog Brijega potpisali smo Ugovor o osnivanju prava građenja u cilju izgradnje gradskog autobusnog kolodvora na lokalitetu ‘Vrace’ na zapadnom ulazu u grad. Pripremni radovi su počeli krajem prošlog mjeseca. Polovicom srpnja nastavili smo s realizacijom projekta II. faze izgradnje kanalizacijskih kolektora, projekta kojega smo nazvali povijesnim za Široki Brijeg, a koji se izvodi u sklopu projekta „Vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda u Federaciji Bosne i Hercegovine“. Ovaj projekt je vrijedan 8.328.000 KM. Projekt rekonstrukcije i proširenja sustava za navodnjavanje trebao bi biti završen do proljeća naredne godine. Ovaj projekt vrijednosti više od pet milijuna KM, u cijelosti financira Svjetska banka. U sklopu projekta rekonstrukcije i proširenja sustava za navodnjavanje je i rekonstrukcija akvadukta na rijeci Lištici.“ Na pitanje novinara o preraspodjeli prihoda i sredstvima za funkcioniranje lokalne samouprave gradonačelnik Kraljević je istaknuo nepravednu raspodjelu javnih prihoda i nedostatna proračunska sredstva za realiziranje započelih, ali i planiranih projekata.

O programu obilježavanja Dana grada i proslave blagdana Velike Gospe govorio je Vinko Topić predsjednik Gradskog vijeća istaknuvši: „Ove godine po prvi puta obilježavamo Dan grada Širokog Brijega nakon što je Široki Brijeg krajem prošle godine proglašen gradom. Priredili smo i prigodan kulturno-zabavni program nekoliko dana prije, kao i na sam Dan grada i blagdan Velike Gospe, a koji smo uskladili s programom Devetnice Velikoj Gospi.“ Topić je istaknuo odličnu suradnju s gradonačelnikom Kraljevićem, kao i gradskim vijećnicima.

Održana večer folklor i kulturne baštine

„Brijeg Široki slavno ti je ime“

U sklopu programa obilježavanja Dana grada i blagdana Velike Gospe na Trgu širokobrijeških žrtava (kod križa), 12. kolovoza, održana je večer folklor i kulturne baštine pod nazivom „Brijeg Široki slavno ti je ime“. U programu su osim organizatora KUD-a ‘Ganga’ sudjelovali HKUD ‘Brda’ Izbično, HKUD ‘Sveta Ana’ Ljuti Dolac, HKUD ‘Sveti Ante’ Cim, HKUD ‘Herceg Stjepan’ Blagaj-Buna, guslar Vlado Mikulić, grudski gangaši ‘Mile Sesar i ekipa’, tomlavgradske gangašice ‘Cela i ekipa’ i gangaši Željko Keža i prijatelji. Organizatori večeri folklor i kulturne baštine bili su Grad Široki Brijeg i KUD ‘Ganga’ Široki Brijeg.

Guslar Mate Anić i prijatelji

Dobitnici javnog priznanja s gradonačelnikom Kraljevićem i predsjednikom GV Topićem

Široki Brijeg (u ime Glazbene škole javno priznanje primila je ravnateljica Tončika Kolobarić), dr. Milijanu Sesaru profesoru na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Splitu, prof. dr. Ivanu Gilji liječniku i profesoru Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru i Zdravku Mamiću nogometnom dužnosniku menadžeru i izvršnom predsjedniku Građanskog nogometnog kluba 'Dinamo'. U ime dobitnika nazočnima se obratio Zdravko Mamić koji je u svom emotivnom govoru zahvalio na dodjeli javnog priznanja i pozvao na jedinstvo hrvatskog naroda u BiH.

Premijerno je prikazan dokumentarni film 'Široki Brijeg - kulturno, športsko i gospodarsko središte'. Scenarista ovog 16-minutnog filma je dr. sc. Drago Martinović, a film je rađen u produkciji širokobriješke produkcijske kuće 'Kadar'.

Prije svečane sjednice Gradskog vijeća položen je vijenac i zapaljena svijeća na Trgu širokobrijeških žrtava (kod križa) za sve umrle, poginule i nestale hrvatske branitelje.

Svečanost obilježavanja Dana grada i blagdana Velike Gospe s tri glazbena broja upotpunila je ženska klapa 'Diva', a program je vodio Marinko Karačić novinar Radio postaje 'Široki Brijeg'. Svečanu sjednicu uživo je prenosila Radio postaja Široki Brijeg, a sjednica se mogla pratiti i putem interneta na službenoj web-stranici Grada Širokog Brijega (www.sirokibrijeg.ba).

Svečana sjednica Gradskog vijeća

Nakon himne 'Lijepa naša' u izvedbi ženske klape 'Diva' na samom početku Svečane sjednice Gradskog vijeća održane 12. kolovoza u povodu Dana grada Širokog Brijega, nazočne je pozdravio predsjednik Gradskog vijeća Vinko Topić.

Predsjednik Topić je govorio o radu Gradskog vijeća u proteklih godinu dana te istaknuo odličnu suradnju s vijećnicima i gradonačelnikom Mirom Kraljevićem. Izvješće o radu gradonačelnika Mire Kraljevića i ove godine prikazano je u formi 10-minutne video projekcije. Gradonačelnik Miro Kraljević je istaknuo da je nekoliko privatnih poduzetnika iskazalo zainteresiranost za otvaranjem novih pogona u poslovno-industrijskih zonama, te da im gradska tijela vlasti stoje na raspolaganju.

Zamjenik provincijala Hercegovачke franjevačke provincije dr. fra Ivan Ševo u svom obraćanju zahvalio je Gradskim tijelima vlasti na povratu dijela imovine koja je oduzeta franjevcima u vrijeme komunizma. „Budite sigurni da ste učinili veliki sudbonosni potez jer ste upravo vi nakon 70 godina opravdanog ali uzaludnog očekivanja sprali jedan dio velike sramote koje su iza sebe ostavili ateistički i komunistički lažni ideolozi“, rekao je zamjenik provincijala dr. fra Ivan Ševo.

Nazočne su prigodnim riječima pozdravili i dr. Mladen Karlić gradonačelnik Vinkovaca grada prijatelja i Bariša Čolak

predsjedatelj Doma naroda Parlamenta BiH.

Na temelju Odluke Gradskog vijeća dodijeljena su javna priznanja onima koji su doprinijeli napretku i ugledu Grada Širokog Brijega ili su postigli izuzetne rezultate u različitim djelatnostima. Javna priznanja Zlatna plaketa „Grb grada Širokog Brijega“ dodijeljena su Glazbenoj školi

Javno priznanje Zlatna plaketa „Grb grada Širokog Brijega“ naknadno je 27. kolovoza uručeno prof. dr. sc. Ivanu Gilji

Blagdan Velike Gospe

Središnje misno slavlje ispred crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije, na blagdan Velike Gospe,

predvodio je dr. fra Ivan Ševo, vikar Hercegovačke franjevačke provincije, a svečano slavlje svojom pjesmom

uveličao je Veliki župni zbor „Sveta Cecilija“. Među brojnim vjernicima na misnom slavlju bio je i predsjedatelj Predsjedništva Bosne i Hercegovine dr. Dragan Čović, te predsjednik Vlade ŽZH Zdenko Čosić i gradonačelnik Miro Kraljević.

Na Uočnicu Velike Gospe, ispred crkve Navještenja Gospodinova na Pecari, koja je ujedno bila prva postaja, krenula je procesija s kipom širokobriješke Gospe prema Brijegu. Molitvu je predvodio župnik župe Uznesenja Blažene Djevice Marije na Širokom Brijegu fra Stipe Biško. Procesija je na Brijeg stigla neposredno prije euharistijskog slavlja koje u dvorištu crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije. Posljednju devetnicu predmolio je fra Stipe Biško, a euharistijsko slavlje fra Miljenko Šteko, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije. Svečano misno slavlje svojom pjesmom uveličao je Veliki župni zbor "Sveta Cecilija".

Detalj s mise na uočnicu Velikoj Gospi

Koncertom Željka Bebeka završen program obilježavanja Dana grada

Koncertom Željka Bebeka, održanom na blagdan Velike Gospe na Trgu širokobrijeških žrtava, u središtu grada završen je program obilježavanja Dana grada Širokog

Brijega. Nekoliko tisuća mladih, ali i onih starijih tri sata su pjevali Bebekove stare pjesme, ali i one novije: 'Tijana', 'Na zadnjem sjedištu moga auta', 'Da je sreće bilo', 'Selma',

'Tako ti je mala moja kad ljubi Bosanac', 'Laku noć svirači', 'Gdje sam bio, s kim sam pio'... Predgrupa Željku Bebeku bio je širokobriješki 'Tango bend'.

Papa Franjo predvodio svečano misno slavlje na stadionu 'Koševo' u Sarajevu

Svetu misu, sveto euharistijsko slavlje, kao središnji događaj pohoda pape Franje glavnom gradu Bosne i Hercegovine 6. lipnja, papa je slavio zajedno s pet kardinala, 40 nadbiskupa, preko 800 svećenika iz BiH i drugih zemalja, te s oko 67.000 hodočasnika.

„Mir je Božji dar, Božji plan za čovječanstvo, povijest i sve stvoreno. To je plan koji uvijek nailazi na protivljenja čovjeka i zloga. Tako i u našem vremenu težnja za mirom i trud oko njegovog postizanja sukobljavaju se s činjenicom da se u svijetu trenutno vode toliko oružani sukobi. To je jedna vrsta trećega svjetskog rata, koji se vodi “u dijelovima” te se, u kontekstu globalne komunikacije, doživljava prava ratna klima“, rekao je između ostalog papa Franjo u svojoj propovijedi.

„Blago mirotvorcima to jest onima koji tvore mir, stvaraju ga. To je svojevršno umijeće. Upravno će se ovi sinovima Božjim zvati, jer Bog sije mir posvuda. Stvarati mir je posao koji se neumorno ostvaruje svakoga dana, korak po korak“, poručio je papa Franjo.

„Hvala vam na Vašoj prisutnosti danas među nama. Hvala vam na Vašoj molitvi s nama i za nas. Hvala vam na pastirskoj riječi koju ste nam uputili. U ime svih nas ovdje okupljenih: kardinala, biskupa, svećenika, redovnika i redovnica i svih vjernika, ali i u ime ovdje nazočnih predstavnika vlasti i predstavnika raznih razina društva i svih ljudi dobre volje, najsrdačnije Vas pozdravljam i najiskrenije Vam zahvaljujem. S Vašom molitvom ujedinili smo svoje glasove ne samo mi na ovom stadionu nego i tisuće onih koji nas prate putem medija. Uvjeren sam da nisu molili samo katolici nego i svi drugi, svatko na svoj način, a dobrim željama ujedinili su se i oni koji sebe ne smatraju vjernicima“, poručio je između ostalog kardinal Puljić u zahvali papi Franji, na samom kraju misnog slavlja.

Sjednice Gradskog vijeća

Na 29. sjednici Gradskog vijeća, održanoj 4. kolovoza jednoglasno je usvojena Odluka o davanju nekretnina na privremeno korištenje. Ovom odlukom Hercegovačkoj franjevačkoj provinciji Uznesenja Blažene Djevice Marije sa sjedištem u Mostaru daje se na privremeno korištenje bez naknade zemljište-šuma zvana Grabovina ukupne površine 106.098 m². Odluku je obrazložio Andrija Kraljević šef odsjeka gospodarstva.

Usvojena je Odluka o davanju suglasnosti na opterećenje prava građenja. Ovom odlukom daje se suglasnost gospodarskom društvu 'Miškić-bus' d. o. o. Široki Brijeg kao nositelju prava građenja u svrhu izgradnje Gradskog autobusnog kolodvora može opteretiti pravo građenja kao posebno zemljišno-knjižno tijelo upisano u ZK ulošku kao 3050 k. o. Mokro u svrhu hipotekarnog osiguranja kod poslovne banke.

Većinom glasova vijećnika usvojena je Odluka o davanju suglasnosti za kreditno zaduženje JP 'Vodovod i kanalizacija' d. o. o. kojom se daje suglasnost JP 'Vodovod i kanalizacija' d. o. o. da se kreditno zaduži na iznos 400.000 KM, a u svrhu izgradnje vodovoda i kanalizacije na području gradskog naselja Njivice.

Usvojena je i Odluka o davanju suglasnosti za kreditno zaduženje JKP 'Čistoća' d. o. o. kod Intesa Sanpaolo bank BiH u iznosu 300.000 KM s kamatnom stopom 6 % s rokom povrata 7 godina.

Većinom glasova vijećnika usvojena je Odluka o davanju suglasnosti za imenovanje Dragana Pavkovića za ravnatelja JU 'Coming'.

Usvojene su Odluke o dodjeli javnih priznanja Zlatna plaketa „Grb grada Širokog Brijega“:

- a) Glazbenoj školi Široki Brijeg
- b) dr. sc. Milijanu Sesaru, profesoru na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Splitu
- c) dr. sc. Ivanu Gilji, liječniku i pro-

fesoru Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru

d) Zdravku Mamiću, nogometnom dužnosniku i izvršnom predsjedniku Građanskog nogometnog kluba 'Dinamo'

Usvojena je Odluka o utvrđivanju općeg interesa za proširenje školskog dvorišta područne škole u Mokrom na ukupnoj površini zemljišta 1.097 m². Odluku je obrazložio Vjekoslav Draškić pomoćnik gradonačelnika za imovinsko-pravne, geodetske poslove i kaptastar.

Pod predsjedanjem Vinka Topića i uz nazočnost 23 vijećnika 26. lipnja održana je 28. sjednica Gradskog vijeća Širokog Brijega. Nakon ostavke Ane Bogdan vijećnice HKDU BiH iz razloga prelaska na novu dužnost, prisegu je položio novi vijećnik HKDU BiH Slavko Mandić.

Nakon usvajanja zapisnika s 27. sjednice Gradskog vijeća usvojena je Odluka o izborima za članove vijeća mjesnih zajednica Grada Širokog Brijega. Gradsko vijeće u skladu s odredbama ove odluke donosi odluku o raspisivanju i održavanju izbora za članove Vijeća mjesnih zajednica Grada Širokog Brijega najkasnije 60 dana prije dana održavanja izbora. Odluku je obrazložio Dalibor Markić pomoćnik gradonačelnika za opću upravu i društvene djelatnosti, koji je odgovarajući na upit Krešimira Šakića vijećnika Narodne stranke Radom za boljitak, između ostalog istaknuo da će izbori biti održani za sve mjesne zajednice, te da će članove biračkog odbora ispred Gradskog vijeća imenovati Povjerenstvo za izbor i imenovanje.

Jednoglasno je usvojena Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju službi za upravu Grada Širokog Brijega. Ovom odlukom osniva se Stručna služba za lokalni ekonomski razvoj kao posebna jedinica gradske uprave koja će u svom djelokrugu poslova koordinirati rad ostalih gradskih

službi za upravu u svezi prioriternih poslova lokalnog razvoja.

Usvojena je Odluka o pristupanju izradi plana parcelacije za proširenje industrijske zone Knešpolje. Ovom odlukom pristupa se izradi Plana parcelacije za proširenje industrijske zone Knešpolje na dijelu zemljišta označenom kao k. č. 2890/1 k. o. Knešpolje. Karlo Soldo je uputio zahtjev za parcelaciju navedenog zemljišta u svrhu kupnje istog iz razloga otvaranja proizvodnog pogona uz otvaranje novih radnih mjesta. Tražena površina je 10.000 m². Odluku je obrazložio Boro Zovko pomoćnik gradonačelnika za prostorno uređenje i zaštitu okoliša.

Jednoglasno je usvojena Odluka o pristupanju izradi plana parcelacije za izgradnju solarnih elektrana u Dobrkovićima ('Strana'). Ovom odlukom pristupa se izradi Plana parcelacije za izgradnju solarnih elektrana u Dobrkovićima na dijelu zemljišta označenog kao k. č. 1382/1 k. o. Dobrkovići. Gospodarsko društvo 'Prančiook' d. o. o. Široki Brijeg uputilo je zahtjev za parcelaciju navedenog zemljišta u svrhu kupnje, zakupa ili koncesije istog radi izgradnje solarne elektrane. Tražena površina zemljišta je 20.000 m².

Jednoglasno je usvojena i Odluka o pristupanju izradi plana parcelacije za izgradnju tvornice pelena u Buhovu. Ovom odlukom pristupa se izradi Plana parcelacije za izgradnju tvornice pelena u Buhovu, na dijelu zemljišta označenog kao k. č. 520/1 k. o. Buhovo. Ivan Sablijić uputio je zahtjev za parcelaciju navedenog zemljišta u svrhu kupnje istog radi izgradnje farme koza, te je ista odobrena od strane Općinskog vijeća 7. ožujka 2014. U međuvremenu gospodarsko društvo 'Viktoria' d. o. o. zastupano po Ivanu Sablijiću zatražilo je izmjenu plana parcelacije tako da se umjesto izgradnje farme koza s pratećim objektima izradi tvornica pelena. Odluku je obrazložio Boro Zovko pomoćnik gradonačelnika za prostorno uređenje i zaštitu okoliša.

Usvojeno je Rješenje o imenovanju članova lokalnog ekonomskog vijeća

Grada Širokog Brijega u sastavu: Ante Suton, Zlatan Mandić, Ante Musa, Predrag Kožul, Ivan Jurilj, Ivan Dugandžić, Miro Galić, Alenka Kvesić, Andrija Kraljević, Vinko Topić i Miro Kraljević. Nezavisni vijećnik Mirko Zovko iznio je primjedbu da nedostaju eksperti iz struke i sveučilišni profesori, te da također nedostaju životopisi predloženih članova lokalnog ekonomskog vijeća. Andrija Kraljević šef odsjeka za gospodarstvo je na primjedbe vijećnika Zovke odgovorio da je bio raspisan natječaj za izbor članova lokalnog ekonomskog vijeća, ali da nije bilo velikog interesa, te je Gradonačelnik predložio članove vijeća iz reda gospodarstvenika, nevladinih organizacija, vijećnika, mjesnih zajednica...

Kvesić, te Rješenje kojim se imenuju članovi Gradskog izbornog povjerenstva Alenka Kvesić i Klaudija Skoko.

Usvojeno je Izvješće o izvršenju Proračuna Grada Širokog Brijega od 1. 1. 2014. do 31. 12. 2014. godine u iznosu 10.897.691,92 KM, koje je obrazložio Mate Zadro pomoćnik gradonačelnika za financije.

Izvješće o radu Povjerenstva za obilježavanje i uređivanje grobišta II. svjetskog rata i poraća na području Širokog Brijega vijećnici su primili na znanje. Izvješće je obrazložio Pero Kožul predsjednik Povjerenstva za obilježavanje i uređivanje grobišta II. svjetskog rata i poraća.

Vijećnici su primili na znanje Informaciju o stanju voznog parka Gradske

Detalj s 29. sjednice Gradskog vijeća

Usvojeno je Rješenje o imenovanju članova Partnerske skupine za izradu Strategije razvitka Grada Širokog Brijega u sastavu: Ante Suton, Zlatan Mandić, Ante Musa, Predrag Kožul, Ivan Jurilj, dr. Mirko Kordić, Zdenko Mandić, Ružica Galić, Ivan Dugandžić, Zora Mikulić, Blanka Kraljević, Stjepan Skoko, Miro Galić, Josip Kožul, Boro Hrkać, Ana Karaula, Sanijela Matković, Matea Alpeza, Vinko Topić i Miro Kraljević.

Usvojeno je Rješenje kojim se razrješuju članovi Gradskog izbornog povjerenstva Marin Vukoja i Alenka

uprave Široki Brijeg koju je obrazložio gradonačelnik Miro Kraljević istaknuvši da je postojeći vozni park zastario i da je potpuno neadekvatan za obavljanje redovitih poslova iz nadležnosti lokalne uprave, te da je postupkom javne nabave potrebno ići u nabavku novih vozila.

Vijećnici su primili na znanje Informaciju o zimskom održavanju lokalnih cesta i gradskih ulica grada Širokog Brijega za sezonu zima 2014./15. Informaciju je obrazložio Predrag Naletilić pomoćnik gradonačelnika za gospodarstvo, obnovu i razvitak.

Počeli radovi na izgradnji kružnog toka na zapadnom ulazu u grad

Krajem kolovoza počeli su radovi na izgradnji kružnog toka na zapadnom ulazu u grad. Prije samog početka radova na inicijativu gradonačelnika Mire Kraljevića održan je sastanak predstavnika Grada Širokog Brijega, JU 'Coming', Elektroprivrede HZHB d. d., izvođača radova tvrtke 'HP Investing' d. o. o. Mostar, investitora JP Ceste FBiH i tvrtke 'Interprojekta' d. o. o. Mostar koja će vršiti nadzor radova. „Izvođaču radova stavio sam

na raspolaganje svoje službe i JU 'Coming' da bi izgradnja kružnog toka na ovoj veoma frekventnoj prometnici tekla sa što manje zastoja. Iz tog razlog sam i inicirao ovaj sastanak, te se nadam da će radovi biti završeni u predviđenom roku“, rekao je gradonačelnik Kraljević po završetku sastanka i obilasku mjesta gdje će biti izgrađen novi kružni tok. Radovi na izgradnji kružnog toka trebali bi biti završeni do 1. studenoga.

U 'enigmatskoj metropoli' održan susret enigmata

Na 3. susretu enigmata održanom 1. kolovoza u Širokom Brijegu okupili su se enigmati iz Bosne

i Hercegovine, Hrvatske i Srbije. Zbog velikih uspjeha širokobrijeških enigmata na natjecanjima zagonetača Široki Brijeg je proglašen 'enigmatskom metropolom' i otuda je potekla i ideja o okupljanju enigmata iz BiH i susjednih zemalja. Širokobriješki enigmati Zdenko Čavar, Nevenko i Marijofil Soldo, mladi Filip Karačić i Frano Vukoja svojim sastavcima surađuju s vodećim enigmatiskim revijama u širem okruženju.

Potpisan ugovor za projekt energetske učinkovitosti za četiri osnovne škole u Županiji Zapadnohercegovačkoj

Potpisivanjem okvirnog Memoranduma o razumijevanju između UNDP-a i Vlade Županije Zapadnohercegovačke, upriličenog 10. lipnja u prostorijama Vlade ŽZH-a, započeta je uspješna suradnja između Vlade ŽZH i UNDP-a BiH kroz izradu i provedbu strategije razvoja Županije, te se nastavila izradom energetske pregleda zgrada javnih ustanova.

Zaključen je ugovor za novi projekt energetske učinkovitosti za četiri osnovne škole u općinama/gradu Županije Zapadnohercegovačke OŠ "Prva osnovna škola" Široki Brijeg, OŠ "Rakitno", Posušje, OŠ "Ruder Bošković", Grude i OŠ "Ivana Brlić Mažuranić", Ljubuški. Ukupna vrijednost projekta iznosi 1 milijun KM, a glavni cilj projekta je provedba mjera energetske učinkovitosti kroz zamjenu ili obnovu postojeće infrastrukture, a sve u cilju postizanja koristi za životnu sredinu i ostvarivanja financijskih ušteda.

Ugovor je ispred UNDP-a u BiH potpisao Yuri Afanasiev, a ispred Vlade ŽZH, predsjednik Vlade Zdenko Čosić.

Blagoslovljena novosagrađena mrtvačnica na Kočerinu

Na dan uočnice proslave svetih Petra i Pavla, zaštitnika župe Kočerina, 28. lipnja, blagoslovljena je nova mrtvačnica-kapelica na groblju na Kočerinu. Blagoslov je uz nazočnost vjernika, ukopnika i odbora za izgradnju obavio župnik fra Mario

Knezović. Mrtvačnica je puštena u funkciju, a korisnici su dobili pisane upute o korištenju. Predsjednik odbora izgradnje bio je Mičo Bazina. Ovo je šesta mrtvačnica na području župe Kočerina. Dvije su u Ljubotićima, te po jedna na Rujnu, Pripolju i Podvraniću.

Misa na Kruškovcu i pučko veselje

Na Kruškovcu u župi Kočerina 19. srpnja, na putu iz Ljubotića prema Crnim Lokvama slavljena je sveta misa na mjestu grobova katolika koji su stradali od turskoga zuluma ili su na druge načine umrli.

Premda po nesnošljivoj vrućini okupio se lijep broj vjernika. Misu je

predvodio kočerinski župnik fra Mario Knezović, koji je govorio o tadašnjem progonu kršćana koji se i danas neki po istim metodama nastavljaju. Poslije mise su svi misari ručali u prirodi kao u davna vremena. Bilo je pjesme i lije-poga druženja, a načinjena je i zajednička fotografija svih prisutnih na misi.

Oldtimeri prodefilirali kroz Široki Brijeg

U organizaciji Oldtimer kluba 'Ero' 31. svibnja održan je 7. Međunarodni susret starodobnih automobila Županije Zapadnohercegovačke, a na kojem su sudjelovali vlasnici oldtimera iz BiH, Hrvatske, Slovenije i Crne Gore. Nakon starta u Širokom Brijegu, vozila su krenula prema Posušju, Grudama i Ljubuškom. Oldtimer klub 'Ero' osnovan je 2009. godine na inicijativu nekoliko ljubitelja i restauratora motornih vozila. Klub je osnovan u cilju promicanja, razvoja i unapređenja, te prikupljanja i očuvanja svih vrsta oldtimer vozila kako bi se spriječilo njihovo propadanje i uništavanje.

Završeni radovi na parkingu 'Bakamuša'

Početkom kolovoza završeni su radovi na parkingu na 'Bakamuši' u neposrednoj blizini crkve. Asfaltirano je i popločano oko 8.000 četvornih metara, te je označeno je 320 parking mjesta. Pored asfaltiranog dijela, vjernici će moći koristiti i ostatak 'Bakamuše' za parking svojih automobila. Također, parking će uskoro biti pod video nadzorom. Parking je financiran od strane Franjevačkog samostana Široki Brijeg, te donacija vjernika i gospodarstvenika.

U Širokom Brijegu provedena akcija 'LET'S DO IT - OČISTIMO ZEMLJU ZA 1 DAN'

Detalj s akcije "Let's do it - očistimo zemlju za 1 dan"

U Širokom Brijegu je 11. svibnja provedena akcija čišćenja gradova u Bosni i Hercegovini pod nazivom 'Let's Do It - očistimo zemlju za 1 dan'. Nositelj ove akcije je Služba za prostorno uređenje i zaštitu okoliša Grada Širokog Brijega. Učenici osnovnih i područnih škola, te učenici srednjih škola njih oko 4.000 su se odazvali akciji čišćenja prostora oko škola i korita rijeke Lištice. Grad Široki Brijeg i Udruga 'Ruke' osigurali su potrebna sredstva za realizaciju ove akcije, a prikupljeni otpad odvozili su djelatnici JPK 'Čistoća'. Ovo je četvrta godina zaredom da se akcija čišćenja 'Let's Do It - očistimo grad za 1 dan' provodi i u Širokom Brijegu.

U Širokom Brijegu potpisan Ugovor o sufinanciranju prijevoza učenika

Uzgradi Vlade Županije Zapadnohercegovačke, 3. srpnja, upriličeno je potpisivanje Ugovora o prijenosu sredstava Gradu Širokom Brijegu i općinama Grude, Posušje i Ljubuški za sufinanciranje prijevoza učenika.

Ugovor su potpisali predsjednik Vlade Zdenko Ćosić, gradonačelnik Grada Širokog Brijega Miro Kraljević, načelnik Općine Ljubuški Nevenko Barbarić, načelnik Općine Grude Ljubo Grizelj i načelnik Općine Posušje Branko Bago.

Prema ovom Ugovoru, Vlada Županije Zapadnohercegovačke sufinancirat će prijevoz učenika u ukupnom iznosu od 800.000 KM. Iznos sredstava koji će biti dodijeljen gradu/općinama određen je na temelju broja učenika osmih razreda osnovnih škola, tako da će Gradu Širokom Brijegu biti dodijeljena sredstva u ukupnom iznosu od 266.166 KM.

Detalj s potpisivanja ugovora

u Ljutom Docu proslavljen blagdan svete Ane

Nakon trodnevnicu u čast svetoj Ani na kojoj su sudjelovali brojni vjernici iz župe Ljuti Dolac, ali i okolnih mjesta, 26. srpnja je proslavljen blagdan svete Ane, zaštitnice ove župe.

Pred sami početak misnog slavlja otvorena je mrtvačnica koja se nalazi pored crkve. Čast da presječe vrpcu pripala je Marku Kožulu ocu poginulog hrvatskog branitelja Vice. Napominjući kako je izgradnja stajala 76.000 KM župnik u Ljutom Docu fra Ante Kurtović, posebice se zahvalio županijskim i gradskim tijelima vlasti, koje su imale razumijevanja i sudjelovale u izgradnji ove mrtvačnice. Prije početka misnog slavlja iz crkve je krenula procesija sa kipom sv. Ane, koju su nosili članovi KUD-a 'Sveta Ana' Ljuti Dolac i KUD-a 'Blačani' iz Biograca. Svečanu svetu misu predvodio je provincijalni vikar dr. fra Ivan Ševo, koji je u nadahnutoj propovijedi govorio o svetoj obitelji, Ani i Joakimu, uzornoj majci i ocu. Nakon misnog slavlja tradicionalno se priređuje pučka veselica, zahvaljujući, prije svega, aktivnostima KUD-ova iz Biograca i Ljutog Doca. Tako je bilo i ove godine, iako je ljetni pljusak, nešto skratio program.

Izdvojeno

U Knešpolju svečano proslavljen blagdan svetoga Ivana Krstitelja

Svečanost proslave blagdana svetoga Ivana Krstitelja u Knešpolju (23. lipnja) započela je procesijom od mjesne crkve do izvora rijeke Crnašnice (Vrela svetoga Ivana) gdje se nakon procesije slavila sveta misa.

Procesiju je predvodio fra Mario Ostojić, a svečano misno slavlje predvodio je fra Dane Karačić. Na samom početku misnog slavlja fra Dane je blagoslovio vodu. Za vodu iz rijeke

Crnašnice u Ivanjskoj noći vjeruje se da njenim uzimanjem i umivanjem ostajemo zdravi kroz cijelu godinu. U svojoj propovijedi fra Dane Karačić je govorio o navještenju dolaska Isusa Krista i svetoga Ivana Krstitelja kao najvećeg čovjeka rođenog od žene. Fra Dane je govorio i o svetosti braka kao temelja društva i pozvao vjernike na očuvanje ove svetosti.

Nakon svete mise na prostoru školskog igrališta u Knešpolju održana je 9. tradicionalna večer folklor pod nazivom „Crnašnica - izvore života 2015.“, a koja se održava u sklopu manifestacije „Briješka zvona“. Na samom početku programa nazočnima su se prigodnim riječima obratili predsjednica HKUD-a „Crnašnica“ Draženka Ivanković i gradonačelnik Miro Kraljević pokrovitelj ovogodišnje ivanjske noći u Knešpolju. Na večeri folklor „Crnašnica - izvore života 2015.“ osim domaćina Hrvatskog kulturno umjetničkog društva „Crnašnica“ nastupili su HKUD-ovi „Rudine“ Vidoši - Livno, „Primorski Dolac“ (RH), „Mladost“ Polog i „Brda“ Izbično.

Osnovano vijeće mladih Županije Zapadnohercegovačke

U hotelu „Otok“ u Grudama 23. srpnja održana je osnivačka Skupština Vijeća mladih Županije Zapadnohercegovačke. Vijeće mladih Županije Zapadnohercegovačke formirala su tri lokalna Vijeća mladih, općina Grude i Posušje, te grada Širokog Brijega. U Općini Ljubuški još ne postoji takva organizacija. U ime domaćina, Općine Grude, članove Skupštine pozdravio je službenik za mlade općine Grude Srećko Mikulić, koji je poželio sreću i uspjeh u radu Vijeću mladih ŽZH. Skupštinu su podržali i predstavnici Instituta za razvoj mladih KULT BIH, predsjednik Organizacije policajaca IPA ŽZH Zoran Smital sa suradnicima, službenik za mlade općine Tomislavgrad Luka Krstanović, te predstavnici medija i drugi suradnici i prijatelji. Za predsjednika Skupštine Vijeća mladih Županije Zapadnohercegovačke izabran je Martin Kondža (Grude), a za njegovog zamjenika David Naletilić (Široki Brijeg). Za tajnicu Vijeća mladih Županije Zapadnohercegovačke izabrana je Josipa Zorić (Grude), dok je dopredsjednik Vijeća mladih Županije Zapadnohercegovačke Josip Zelenika (Široki Brijeg). Za predsjednika Vijeća mladih Županije Zapadnohercegovačke izabran je Mate Lončar (Posušje). „Udružili smo snage, radit ćemo onoliko koliko možemo, radit ćemo u skladu s našim mogućnostima i siguran sam da naš trud neće biti uzaludan“, rekao je između ostalog predsjednik Lončar. Program su, pjesmom, upotpunile najmlađe članice Kulturno-sportskog društva „Rakitno“.

Služena sveta misa na Orovniku

Iznad vrela na Orovniku u Donjem Gracu, 16. kolovoza, služena je sveta misa na mjestu koje se spominje 1671. godine u Vatikanskom arhivu kao Gospino svetište Orovnik. Nakon izgradnje crkve na Brijegu svetište je premješteno na Široki Brijeg, misa na Orovniku se počela slaviti prvu nedjelju poslije Gospojine. Vrelo na Orovniku je uredio Higijenski zavod Split 1931. godine. Voda na vrelu je svedena na pet cijevi koje pučani popularno nazivaju „pet rora“, odakle se ulijeva u betonska korita, a iz korita odlazi u kanal za navodnjavanje.

Na Kočerinu proslavljen blagdan svetih Petra i Pavla

Središnje misno slavlje na sami blagdan svetih Petra i Pavla (29. lipnja) predvodio je fra Stanko Banožić iz Franjevačkoga samostana na Širokom Brijegu. U koncelebraciji je bilo osam svećenika.

'DANI KOČERINA 2015.'

Održana večer folklor „Kočerinom kolo igra, a pisma se ori“

Organizaciji HKUD-a „Kočerina“, a u sklopu tradicionalne manifestacije „Dani Kočerina 2015.“ i u povodu svetih Petra i Pavla zaštitnika župe Kočerina 27. lipnja održana je tradicionalna Večer folklor pod nazivom „Kočerinom kolo igra, a pisma se ori“.

Večer folklor su otvorili najmlađi članovi HKUD-a „Kočerina“ spletom hercegovačkih plesova, potom su zajednički nastupili članovi HKUD-a „Kočerina“ i HKUD-a „Đeram“ iz Čajkovaca. Na samom početku programa nazočne je pozdravio voditelj HKUD-a „Kočerina“ Marinko Mikulić - Mako koji se zahvalio sponzorima i svima koji su pomogli da se organizira Večer folklor. Nazočne su prigodnim riječima pozdravili kočerinski župnik fra Mario Knezović i gradonačelnik Miro Kraljević, a večeri folklor nazočio je i predsjednik Gradskog vijeća Vinko Topić,

HKUD „Kočerina“ i HKUD „Đeram“

te nekoliko stotina Kočerinjana i njihovih gostiju. Na ovoj Večeri folklor koja se održava petu godinu zaredom osim domaćina HKUD-a „Kočerina“ i HKUD-a „Đeram“ Čajkovci (RH) nastupila su kulturno-umjetnička društva „Napredak“ Bugojno, „Blaćani“ Biogradi, „Jare“, „Ganga“, „Gradnići“ i Dream tim Babe.

U zabavnom dijelu programa nastupio je poznati etno glazbenik Zdenko Damjanović. Program je vodio novinar Radio postaje 'Široki Brijeg' Marinko Karačić.

37. Petrovdanski malonogometni turnir

U sklopu manifestacija 'Dani Kočerina 2015.' održan je tradicionalni 37. Petrovdanski malonogometni turnir. U finalnoj utakmici ekipa Caffe Pavo Dubint pobijedila je ekipu Vaske Benz rezultatom 2:1. Pobjedničkoj ekipi pripao je pehar i novčana nagrada u iznosi od 6.000 KM, dok je drugoplasirana ekipa, uz pehar, osvojila 2.500 KM. U utakmici za treće mjesto Stomatološka ordinacija Jurčić slavila je protiv Sportskog centra Čorkov dolac rezultatom 4:3 te joj je pripala, uz pehar, novčana nagrada od 1.000 KM, a četveroplasiranoj nagrada od 500 KM. Nakon utakmice, koja je ove godina privukla rekordan broj posjetitelja na igralište škole na Kočerinu, nastupila je glazbena skupina 'Denirom' iz Mostara.

Caffe Pavo Dubint pobjednici 37. Petrovdanskog turnira

Održan humanitarni koncert 'Pomozimo zajedno'

Ispred crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije 20. srpnja održan je humanitarni koncert duhovne glazbe, pod nazivom "Pomozimo zajedno", a u povodu proslave trećeg rođendana Humanitarne udruge fra Mladen Hrkać (HUMH).

Više od tisuću posjetitelja uživalo je u izvedbama Zorice Kondže, Ivana Mikulića, Tibie i Petre Mandić, fra Zvonimira Pavičića, Stjepana Lacha, fra Marina Karačića i Lucije Zovko. Prije samih izvedbi, voditeljica programa, novinarka HRT-a Ana Tomašković, predstavila je rad HUMH-a te se zahvalila sponzorima, donatorima i medijima. Na pozornici su se izmijenjali predsjednik i dopredsjednica Udruge, Ivan Soldo i Nives Skoko Žanić, gradonačelnik Širokog Brijega Miro Kraljević, te gvardijan Franjevačkog samostana Široki Brijeg fra Tomislav Puljić, koji su se u svojim govorima zahvalili svima na podršci Humanitarnoj udruzi fra Mladen Hrkać.

Koncert je održan pod visokim po-

kroviteljstvom predsjedatelja Predsjedništva BiH dr. Dragana Čovića, pod pokroviteljstvom Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske i pod pokroviteljstvom Grada Širokog Brijega. Na kraju koncerta prikazan je film o radu Udruge, te su gosti pozvani na svečani domjenak. Radu ove Udruge može

se pomoći pozivom na broj 17000 i time donirati 2 KM. Inače, Humanitarna udruga fra Mladen Hrkać pomaže svim osobama sa zdravstvenim poteškoćama koji dolaze na liječenje u Zagreb, a pri tome im Udruga osigura putne troškove, smještaj, te prijevoz i svu potrebnu pomoć po Zagrebu.

U Buhovu otvoren edukacijski info centar

U Buhovu je u sklopu Centra za očuvanje izvornih pasmina domaćih životinja, 15. svibnja, otvoren Edukacijski info centar čiju je izgradnju u cijelosti financirala Europska unija.

Na početku svečanosti otvaranja Edukacijskog info centra prikazan je 20-minutni dokumentarni film pod nazivom 'BUŠA - Naslijeđe za bogatiju budućnost'. Nakon prikazivanja filma nazočnima se obratio Ivica Ravić, dr. vet. predsjednik Udruge za zaštitu i očuvanja izvornih pasmina domaćih životinja - Široki Brijeg i voditelj Centra za očuvanje izvornih pasmina. Ravić se u svom izlaganju prisjetio same ideje i početka izgradnje Centra za očuvanje izvornih pasmina, od 2003. godine kada je počeo s prikupljanjem životinja, 2006. kada je osnovana Udruga za zaštitu i očuvanja izvornih pasmina domaćih životinja, te sve do današnje svečanosti otvaranja Edukacijskog info centra zahvalivši se svima koji sudjeluju

u BBio Projektu očuvanja bioraznolikosti na području Buhova i Biokova financiranom od strane Europske unije s ukupnom vrijednosti 385.000 eura.

Ravić je prisjećajući se samih početaka izgradnje Centra za očuvanje izvornih pasmina istaknuo veliku pomoć i razumijevanje gradonačelnika Mire Kraljevića pri dodjeli zemljišta za izgradnju Centra. Ravić je također ponaosob zahvalio svima koji su pomogli i još uvijek pomažu rad, izgradnju i funkcioniranje Centra za očuvanje izvornih pasmina. Edukacijski info centar prigodnim riječi-

ma je otvorila Jelena Kurtović voditeljica BBio Projekta očuvanja bioraznolikosti na području Buhova i Biokova. U sklopu programa otvaranja Edukacijskog info centra održana je radionica pod nazivom 'Održivi razvoj pograničnih regija kroz očuvanje autohtonih pasmina i otvaranja genskih centara u Buhovu i Biokovu - BBio projekt', na kojoj su predavanja održali Jelena Kurtović voditeljica BBio projekta, dr. Ante Ivanković s Agronomskog fakulteta u Zagrebu i dr. Muhamed Brka s Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta u Sarajevu.

Detalj sa svečanosti otvaranja Centra

Obilježena 40. obljetnica rada Glazbene škole Široki Brijeg

Premijernim prikazivanjem dokumentarnog filma "Da Capo" i svečanim koncertom održanim 3. lipnja u Velikoj dvorani Zavoda svete Obitelji, Glazbena škola Široki Brijeg je obilježila 40 godina svoga rada.

Sadašnji i bivši učenici Glazbene škole izvodili su djela hrvatskih i svjetskih skladatelja, a gosti koncerta bili su poznati glazbenici Meri Cetinić i Ivan Mikulić. Meri Cetinić je uz pratnju djevojačkog zbora nastupila s pjesmom 'Zemlja dide mog', a Ivan Mikulić je uz pratnju zbora i orkestra izveo Puccinijevu ariju 'Nessum dorma'. Meri Cetinić je osamdesetih godina prošlog stoljeća aktivno surađivala sa Glazbenom školom Široki Brijeg čiji je pjevački zbor nastupao zajedno s njom i na poznatom Splitskom festivalu, ali i na koncertima ove poznate hrvatske pjevačice. Ivan Mikulić koji je bivši učenik škole vrhunac svoje karijere je imao predstavljajući Hrvatsku na Euroviziji 2004. godine. Obilježavanje jubileja započelo je 29. svibnja kada je u Narodnoj knjižnici otvorena izložba fotografija pod nazivom "40 godina

Detalj s koncerta Glazbene škole Široki Brijeg

rada Glazbene škole Široki Brijeg". Za službena za rad i funkcioniranja Glazbene škole Široki Brijeg u proteklih 40 godina dodijeljena su posebna priznanja. Posebna priznanja dodijeljena su svim dosadašnjim ravnateljima Mirku Kraljeviću, Ljubi Begiću, časnoj sestri Katarini Janji Petković i sadašnjoj ravnateljici Tončiki Kolobarić, te poznatim hrvatskim glazbenicima Meri Cetinić i Ivanu Mikuliću. Posebno priznanje su

dobili su i predsjednik Vlade Županije Zapadnohercegovačke Zdenko Čosić i gradonačelnik Širokog Brijega Miro Kraljević koji se nazočnima obratio prigodnim riječima čestitajući vrijednu obljetnicu, poželjevši nastavak uspješnog rada i nastupa na natjecanjima u zemlji i inozemstvu, te samim tim i promoviranje grada na najbolji mogući način. Obilježavanju 40. obljetnice rada Glazbene škole Široki Brijeg, osim predstavnika županijskih i gradskih struktura vlasti, nazočili su i Predrag Kožul zastupnik u Parlamentu BiH, te Federalna ministrica obrazovanja i znanosti dr. Elvira Dilberović sa suradnicima.

Nakon koncerta u hotelu 'Park' priređen je domjenak za bivše i sadašnje učenike i profesore Glazbene škole i njihove goste.

U proteklih 40 godina, od davne 1974./1975. školske godine, kroz osnovnu glazbenu školu prošlo je preko 3.000 djece koji su uz pjevanje, solfeggio i teoriju glazbe, učili svirati jedan od instrumenata: glasovir, gitaru, violinu, flautu, trubu, saksofon, violončelo, harmoniku, orgulje, tamburice... Danas osnovnu i srednju Glazbenu školu pohađa 160 učenika.

Detalj s dodjele posebnih priznanja

Smilje postaje brend Hercegovine

Smilje je mediteranska biljka koja raste na sunčanim kamenjarima, visoka do 60 cm, uskih listića i žutih cvjetova, tradicionalno upotrebljavana za tretiranje astme, migrene, jetrenih tegoba i kožnih oboljenja. Postoji mnogo vrsta smilja, a najpoznatija je *helichrysum italicum*. Smilje obično cvate u svibnju, kad se i sakuplja. Koriste se njegovi cvjetovi, pogotovo za proizvodnju eteričnog ulja.

Smilje je trajna zeljasta biljka sivkaste boje od obilja vunastih dlaka. Stabljika je uspravna, nerazgranjena, obrasla duguljastim listovima, a na vrhu nosi nekoliko žutih glavičastih cvatova. Vrijeme cvatnje su mjeseci lipanj i srpanj. Ljekoviti dio je cvijet.

Smilje raste na pijesku, uz obalu mora, u Hercegovini, u kamenjarima i pukotinama stijena uz puno sunčeve svjetlosti. Prirodno mu je stanište Mediteran, južna Europa. U kamenu i kršu Sredozemnih zemalja, od Hercegovine i Korčule preko Sicilije i Korzike, pa sve do Španjolske, u kasno proljeće, ispod vrelog sunca cvatu milijuni malih sunaca. Žuti cvjetovi smilja, skromni i uzvišeni, zaplijenili pažnju naših predaka svojim zamannim i mekim mirisom. Ne prozvali ga uzalud imortelle, (besmrtno).

Smilje je veoma otporno na studen, pa i ispod nule. Mora se destilirati u roku 24 sata nakon branja, a za terapijsku upotrebu smatraju se najpoželjniji varijeteti bogati italodionima (oko 30%), neterpenskim diketonima, najefikasnijim poznatim spojevima koji pomažu apsorpciji hematoma, a također i iznimno djelotvorno utječu na regeneraciju tkiva. Osim italodiona, eterično ulje smilja sadrži monoterenske alkohole, monoterpene i estere. Zahvaljujući svom sastavu, osim što djeluje antihematotično i regenerativno, smilje je također mukolitik, spazmolitik, djeluje snažno protuupalno i antioksidativno, antikoagulantno, stimulira rad hepatocita, smanjuje ra-

zinu kolesterola, pokazuje analgetičko djelovanje.

Smilje lijek opjevan je u narodnim pjesmama. Zbog ljepote i mirisa cvijeta i djeci su davana imena Smilja ili Smiljka, te Smiljan, Smiljana... U prošlosti su se osušeni i usitnjeni cvjetovi pušili u luli, kao preventiva astmatičnim napadima. Smilje se u kuhinji koristi kao začim jelima od riže, mesa i složenjima te slasticama. Jelima daje intenzivnu aromu, a upotrebljavaju se grančice i lišće. (www.koval.hr)

Održana terenska edukacija za buduće proizvođače smilja

Udruga 'Natura' u nastavku svojih aktivnosti nakon održanog simpozija „Plantažni uzgoj i destilacija smilja“ u suradnji s Gradom Široki Brijeg organizirala je 29. kolovoza terensku edukaciju

zainteresiranih za plantažni uzgoj smilja s područja Širokog Brijega. Terenska edukacija je održana na plantažama, destilerijama i rasadnicima smilja u Ljubuškom, Čapljini i Mostaru.

Održan simpozij „Plantažni uzgoj i destilacija smilja u Hercegovini“

U prepunom kinu ‘Borak’ 21. kolovoza održan je simpozij „Plantažni uzgoj i destilacija smilja u Hercegovini“. Simpozij je organizirala Udruga ‘Natura’ u suradnji s Gradom Širokim Brijegom.

Na samom početku simpozija nazočnima se obratio gradonačelnik Miro Kraljević izrazivši zadovoljstvo velikom zainteresiranošću Širokobriježana za uzgoj smilja, te i sam najavio mogućnost pokretanja uzgoja smilja sa svojom obitelji čime je izravno dao potporu svima onima koji će u jesen krenuti sa sadnjom smilja.

Na temu „Važnost analize zemljišta pri odluci o plantažnom uzgoju smilja“ govorio je mr. sc. Miro Barbarić uposlenik Federalnog agromediterranskog zavoda Mostar istaknuvši važnu ulogu fizikalnog i kemijskog sastava tla za uzgoj smilja, apelirao je na traženje pomoći i savjeta kod stručnjaka pri pokretanju uzgoja smilja. Doc. dr. sc. Adrijana Filipović s Federalnog agromediterranskog zavoda Mostar je izlažući na temu „Upotreba organskog gnojiva u uzgoju smilja“ istaknula važnost pravilne gnojidbe prije sadnje smilja, čemu prethodi pravilno uzorkovanje zemlje što je put ka kvalitetnijem i većem prinosu. Analizu zemljišta vrši Federalni agromediterranski zavod u Mostaru, a cijena je 65 KM.

„Hercegovina je Bogom dana zemlja za uzgoj ovog bilja i analize po-

Detalj sa simpozija

kazuju da smo u samom svjetskom vrhu po uvjetima za uzgoj smilja. Hrvatski otok Cres je jedina destinacija koja ima nešto kvalitetnije uvjete za uzgoj“, rekao je prof. dr. sc. Ahmed Džibur dekan Agromediterranskog fakulteta Univerziteta ‘Džemal Bijedić’ iz Mostara izlažući na temu „Perspektiva plantažnog uzgoja i destilacije eteričnog ulja smilja“. „Nadam se da će država i županija, te općine i gradovi prepoznati ono što predstavlja istinsku perspektivu na ovom području, a to je uzgoj smilja“, rekao je prof. Džibur dodavši da prosječna cijena kilograma smilja ove godine iznosi 5 KM, te da je za 1 kilogram eteričnog ulja, čija je cijena od 1.500 do 3.000 eura, potrebno od 400 do 1300 kilograma smilja. „Ne trebate strahovati za tržište i otkup jer kada bi i cijelu Hercegovinu transfor-

mirali i posadili smiljem to ne bi bilo niti blizu dovoljno da zadovolji potrebe glavnih euro kompanija koje se bave proizvodnjom eteričnog ulja“, poručio je prof. Džibur.

Prof. dr. sc. Nezir Tanović s Agromediterranskog fakulteta Univerziteta ‘Džemal Bijedić’ iz Mostara izlagao je na temu „Tehnologija plantažnog uzgoja smilja“. Na početku svog izlaganja prof. Tanović govorio je o izuzetno lošem položaju poljoprivrednih proizvođača u Bosni i Hercegovini, te da na vlastitu proizvodnju u Bosni i Hercegovini otpada svega 25%, a sve ostalo je uvoz, ali da optimizam dolazi uzgojem smilja istaknuvši podatak da je u prošloj godini iz Bosne i Hercegovine izvezeno ljekovitog bilja vrijednosti 40 milijuna KM. Prof. Tanović je izrazio nadu da će općine, gradovi, županije i entiteti shvatiti važnost ovoga trenutka i pružiti potporu uzgajivačima smilja jer se radi o izvozno orijentiranom i izuzetno profitabilnom proizvodu. Govoreći o kvaliteti smilja u Hercegovini prof. Tanović je rekao: „Francuzi kupuju naše smilje da oplemene svoje eterično ulje“.

Profesori Džibur i Tanović su uz Slavenu Rozića i Matu Jukića autori ‘Priručnika - sakupljanje, uzgoj i prerađivanje smilja’ koji je promoviran na simpoziju.

Prof. dr. sc. Ahmed Džibur

U Dobriču održana tradicionalna manifestacija ‘Sveti Ante čuvaj vrila naša’

Ispred crkve svetoga Josipa u Dobriču održana je 7. lipnja petu godinu zaredom tradicionalna manifestacija ‘Sveti Ante čuvaj vrila naša’.

Manifestacija je počela procesijom od crkve svetog Josipa do kapelice Svetog Ante koja se nalazi uz magistralnu cestu Mostar-Split ispod crkve, te potom misnim slavljem, koje je predvodio fra Luka Marić uz koncelebraciju fra Mile Vlašića. Na početku kulturno-zabavnog programa u ime organizatora nazočnima se obratio član Organizacijskog odbora manifestacije ‘Sveti Ante čuvaj vrila naša’ Stjepan Marić, a nazočne je pozdravio i gradonačelnik Širokog Brijega Miro Kraljević. U kulturno-zabavnom dijelu programa nastupili su

domaćin HKD “Vrila”, HKUD „Zora“ Struge-Gorica Čapljina, HKUD „Blaćani“ Biogradi, Etno skupina „Sinovi Hercegovine“ i KPD „Matija Gubec“ Bakovići Fojnica, a program je vodio Marinko Karačić.

Nakon kulturno-zabavnog programa preko tisuću posjetitelja uživalo je u bogatom domjenku i to lovačkim specijalitetima, roštilju i raznim delicijama, kao i raznovrsnim pićima i kolačima, a koji su pripremili mještani sela

Dobrič i Provo uz pomoć sponzora. Uz gangu, bečarac i brojkavicu kao i diple i uz neizostavnu trusu i taraban pučka veselica potrajala je do kasnih noćnih sati.

Organizatori ove manifestacije su mjesna zajednica Dobrič-Provo-Grabova Draga, Hrvatsko kulturno društvo ‘Vrila’, župa Imena Isusova, Lovačka sekcija ‘Orovnik’ i Vodovod Dobrič-Provo, a manifestaciju je podržao i Grad Široki Brijeg.

Održana kulturno-zabavna manifestacija ‘Hercegovina u srcu’

Organizaciji HKUD-a ‘Biloševica’ na Dužicama je 21. lipnja u sklopu cjelogodišnje manifestacije ‘Briješka zvona’, četvrtu godinu zaredom održana kulturno-zabavna

manifestacija pod nazivom ‘Hercegovina u srcu’. Prije početka manifestacije služena je sveta misa u crkvi na Dužicama.

U kulturno-zabavnom dijelu pro-

grama nastupili su odrasla, srednja skupina i najmlađi članovi domaćina HKUD-a ‘Biloševica’, te HKUD ‘Hutovo’, HKUD ‘Uzarići’, pjevačka skupina ‘Sinovi Hercegovine’, klapa Kruševo, KUD ‘Slavonija’ Jakšić-Slavonska Požega, Folklorni sastav ‘Napredak’ Busovača, ‘Drim-team babe’ i Folklorni ansambl ‘Matica Hrvatska’ Tomislavograd. Na samom početku programa blagoslov na sve nazočne sazvao je župnik župe Rasno fra Ignacije Alerić. Nazočnima su se prigodnim riječima obratili Ivica Kovačević načelnik Općine Jakšić (Hrvatska) i gradonačelnik Širokog Brijega Miro Kraljević.

Na kraju službenog dijela programa predsjednik HKUD-a ‘Biloševica’ Mariofil Čolak podijelio je zahvalnice sudionicima manifestacije i svima koji su na bilo koji način pomogli rad HKUD-a ‘Biloševica’ i organizaciju ove manifestacije. Program je vodio Marinko Karačić.

Članovi HKUD-a “Uzarići”

Održan koncert Tamburaškog orkestra „Misericordia“

Koncertom ispred crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije 2. srpnja završen je ciklus koncerata Tamburaškog orkestra "Misericordia" iz Šurmanaca.

Gosti koncerta Tamburaškog orkestra "Misericordia" bili su mješovita klapa "Laetitia" iz Međugorja, Monija Jarak - mezzosopran, Karlo Miličević - bariton i Marija Čolak iz Širokog Brijega.

Nazočni na koncertu su imali prigodu uživati u 15 izvedbi, a neke od njih su: "Ave Maria," "O sole mio!", "Ne diraj moju ljubav", "Anđele moj", "Vino i gitare", "Pismo ćali" i "Time to

say goodbye". Posebno oduševljenje kod publike izazvala je izvedba pjesme "Samo je ljubav tajna dvaju svjetova".

Tamburaški orkestar "Misericordia" osnovan je u ožujku 2012. godine u Šurmancima u Općini Čitluk na inicijativu fra Marinka Šakote, a zahvaljujući upornosti članova, postali su uspješni u svom radu, te su ostvarili brojna gostovanja u zemlji i inozemstvu. Tamburaški orkestar "Misericordia" od početka vodi diplomirani muzikolog, profesor Davor Markota.

10. Blačansko silo

Na jubilarom 10. Blačanskom silu održanom 10. srpnja nastupila su sljedeća kulturno-umjetnička društva: HKUD "Crnašnica" Knešpolje, KUD "Čepinski Martinci" iz Slavonije, HKUD "Kočerini", HKUD "Jare", Grudska ganga, HKUD "Veljaci" - Ljubuški, HKUD "Sveta Ana" Ljuti Dolac, IFG "Sloga" Guča Gora, HKUD "Sveti Ante" Dretelj, Šijavica i ganga "Biogračani-Cerčićani", te domaćin i organizator manifestacije HKUD "Blačani" iz Biograca. Župnik fra Ante Kurtović je blagoslovio, a gradonačelnik Miro Kraljević otvorio 10. Blačansko silo. Iznimno bogat i lepršav bio je zabavni dio ove manifestacije, te su se nazočnima predstavili Zdenko Damjanović, Josipa Palac, Ine Tadić i Hercegovački bečari, Marijana Mikulić i Tamburaški sastav „Žitna polja“ kod Osijeka.

Na Uzarićima održana večer folkloru 'Vrati nam se običaju stari'

Upovodu blagdana svetog Ante na Uzarićima je 12. lipnja održana tradicionalna večer folkloru 'Vrati nam se običaju stari'.

Nakon pozdravnih riječi domaćina Bože Zovke predsjednika HKUD-a 'Uzarići' i gradonačelnika Širokog Brijega Mire Kraljevića najmlađi uzrast

HKUD-a 'Uzarići' izveli su 'Lindu' što su posjetitelji ove tradicionalne večeri folkloru pozdravili dugotrajnim pljeskom. Osim domaćina HKUD-a 'Uzarići' nastupili su HKUD 'Kruševo', HKUD 'Krenica Gala' iz Sinja (Republika Hrvatska) u pratnji KUD-a 'Tijara' iz Tijarice, HKUD 'Hercegovac', KUD 'Kamešnica' iz Livna, HKD 'Dobrkovići', HKUD 'Luke' Višići-Čapljina i HKUD 'Jare' koji su po prvi puta imali nastup nakon spajanja dva kulturno-umjetnička društva iz Jara (HKUD 'Jare' i HKUD 'Svi sveti' iz Jara).

Nakon nastupa kulturno-umjetničkih društava uslijedio je zabavni program u kojem je nastupio 'Trocadero bend'.

Otvorena izložba „Renesansni anđeo“ autora Miroslava Šuteja

Fra Vendelin Karačić

Na otvaranju izložbe „Renesansni anđeo“ autora Miroslava Šuteja održanom 16. lipnja govornici su se prisjetili i pokojnog fra Joze Pejića, od kojeg je potekla zamisao o osnivanju Akademije likovnih umjetnosti i koji je 12 godina bio njezin ravnatelj, spremno žrtvujući znatan dio svoga rada.

Nije zaboravljena niti prof. Nada Pivac, kao osoba iznimnih pedagoških kvaliteta - koja je u ALU unijela red i upornost u izvođenju nastave. Ova

izložba je postavljena u čast pokojnom profesoru i akademiku Miroslavu Šuteju u povodu 10. obljetnice njegove smrti, kao i sjećanje i zahvala na golemom prinosu u radu Akademije, te kao zahvala za prijateljstvo i širinu s kojom je ljude sretao. Rektorica Sveučilišta u Mostaru prof. dr. Ljerka Ostojić, govornica je biranim riječima o pokojnom Šuteju, ali i o profesorici Pivac, posebice o fra Jozi Pejiću. „Došao je donijeti i dati i u tome je uspio“, istaknula je rektorica ulogu Šuteja u ALU, naglašavajući kako je ta Akademija perjanica Sveučilišta u Mostaru.

Izložbu je otvorio predsjednik Vlade ŽZH Zdenko Čosić, koji je rekao da je ponosan što je Široki Brijeg imao takvog profesora u svojoj sredini. Iznimnim skladbama, program je uveličala ženska klapa 'Diva', a program je vodila Željka Šaravanja. Izložba je ostala otvorena do 20. srpnja 2015.

Izložba udruge likovnih umjetnika „En Face“

Preputna Galerija Akademije likovnih umjetnosti u Širokom Brijegu, još jednom je mogla uživati u raznolikoj i bogatoj ponudi koju je, za ljubitelje umjetnosti 12. svibnja priredila Udruga likovnih umjetnika 'En Face'.

„Ovo je već 39 izložba koju je organizirala naša udruga 'En Face', a ja se još dobro sjećam prve, koja je održana pod otvorenim nebom. Ljubav za umjetnosti jače je od svega, i to je razlog što ova udruga traje, točnije, sve je bolja i bolja. Ovo je još jedna prigoda da se pokažemo ljubiteljima umjetnosti“, rekla je akademska slikarica Dragana Nuić-Vučković, nakon čega je predstavila šezdesetak radova svih članova udruge 'En Face'.

Izložba je ponudila različitost likovnih izraza, tehnika i motiva u recentnim djelima autora, kao i pojedinačne ranije cikluse nagrađivane na selektivnim izložbama. Akademski slikari, kipari, grafičari i diplomirani arhitekti izložili su crteže, slike, grafike, skulpture, instalacije i arhitektonske projekte.

Povjesničarka umjetnosti Inga Dragoje-Mikulić predavačica na ALU u Širokom Brijegu, naglasila je kako se ovih dana na ovim prostorima održava nekoliko iznimnih kulturnih događanja, te ljubitelji umjetnosti mogu uživati u bogatoj ponudi.

Udruga likovnih umjetnika 'En Face' broji 15 članova i jedna su od poznatijih udruga ove vrste, koja plijeni pozornost ljubitelja umjetnosti.

Izložba skulptura u drvu autora Miroslava Solde

Organizaciji Matice hrvatske Ogranak Široki Brijeg i Narodne knjižnice 'Široki Brijeg' 13. svibnja otvorena je izložba skulptura u drvu pod nazivom 'Svijet iz bajke' autora Miroslava Solde. „Njegove su skulpture toliko rječite da je suvišno bilo što reći, a začuđujuće je da danas postoji čovjek koji radi ovakve skulpture“, rekao je akademski umjetnik Anđelko Mikulić dodajući: „Soldo izdijava skulpture u drvu ne zadirući u prirodnost zatečenog oblika, te nam na taj način priča začuđujuću priču iz njegove šume“.

„Što reći, figure govore sve“, rekao je Miroslav Soldo autor 60-ak zanimljivih skulptura u drvu, koje Srećko Slišković u pogovoru brošure naziva 'svijet iz bajke'.

„Ovo je doprinos kulturnom životu Širokog Brijega i svakako treba pomoći i Miroslavu i svima koji u sjeni rade ovakve jedinstvene i zanimljive uratke“, rekao je između ostalog gradonačelnik

Miro Kraljević otvarajući izložbu. Na samom početku programa nazočne je pozdravio Gojko Jelić predsjednik Matice hrvatske Ogranak Široki Brijeg, a program otvaranja izložbe skulptura u drvu upotpunio je Srećko Slišković recitirajući pjesmu 'Šikara' Vladimira Nazora koja dijelom oslikava ozračje u kojemu su nastala djela Miroslava Solde. Ova jedinstvena izložba ostala je otvorena do 23. svibnja. Miroslav Soldo rođen je 1962. u Dobrkovićima. Oženjen je i otac četvero djece, a uposlen je u JKP 'Čistoća' Široki Brijeg.

Miroslav Soldo (lijevo)

Iz tiska izišle dvije knjige širokobriješke novinarke Mile Stanković

Polovicom kolovoza iz tiska su izišle dvije knjige novinarke Mile Stanković iz Širokog Brijega. Knjige su izdane u vlastitoj nakladi, a radi se o putopisnom romanu iz Irana naslova "Ponosna pustinja" za koji je pogovor napisao Bernard Karakaš i zbirci kolumni 'Retrovizor' za koju predgovor potpisuje Jozo Pavković, a pogovor Robert Bubalo.

Večer folkloru u Jarama

U Jarama je u organizaciji HKUD-a 'Jare' 8. kolovoza održana tradicionalna večer folkloru 'Čuvat ćemo običaje stare'. Na večeri folkloru osim domaćina sudjelovali su kulturno-umjetnička društva 'Crnač', 'Uzarići', 'Sveta Ana' Ljuti Dolac, 'Kočerini' 'Cim' Mostar, 'Luke' Višići, te guslar Vlado Mikulić i klapa 'Kruševo'. Na samom početku programa nazočnima su se prigodnim riječima obratili predsjednik HKUD-a 'Jare' Danko Buhač, don Stanko Lasić i gradonačelnik Miro Kraljević.

Unatoč kiši održana i ovogodišnja 18. Izbičijada

Zbog kiše koja je neprestano padala i nakon otkazanog športskog dijela službenog programa Izbičijade (16. kolovoza) uslijedilo je i otkazivanje kulturno-zabavnog programa na središnjoj pozornici. Natopljeni teren nije dopuštao niti alternativna rješenja i organiziranje kulturno-zabavnog programa pod dodatnim šatorima, a konačnoj odluci o održavanju Izbičijade doprinio je entuzijizam organizatora MZ Izbično da se ovogodišnje druženje ipak održi. Izbičijada je, definitivno, nešto što istinski živi kroz zamišljenu ideju i tradiciju. Za ovu tradiciju koja živi već 18 godina, dogodine svakako vrijedi ulog truda u organiziranju dodatnog programa i sadržaja, kao uvertiru u obilježavanje dvadesete obljetnice njenog održavanja, te sto-

tu obljetnicu župe Izbično - koje će se svečano obilježiti 2017. godine. Ovom značajnom jubileju pridružuje se i obilježavanje desete obljetnice postojanja KUD-a "Brda", čiji članovi su i dali svoj veliki doprinos održavanju Izbičijade, kao što to uvijek i čine.

Predstavljena knjiga fra Vlade Ereša

"Fra Vladu Ereša krasi svestranost, ovaj misionar je i socijalni radnik i pokretač velikih projekata", kazao je dr. Božo Skoko na predstavljanju troknjižja „Moj život s mojim narodom u iseljeništvu“ fra Vladimira Vlade Ereša, upriličenom 4. kolovoza u hotelu 'Park'.

Dr. Skoko je istaknuo značaj katoličkih misija u očuvanju nacionalnog identiteta i hrvatskog jezika među Hrvatima u iseljeništvu, pogotovo u vrijeme udaljavanja od vjere. Naglasio je kako nam i u digitalnom dobu trebaju knjige, kao najbolje sredstvo čuvanja povijesti. Život u misiji, pastoral „Fra Vladine knjige sažetak su života u misiji, odlična kronologija, izvrsna statistika, ali i ljetopis, riznica uspomena, pisani spomenik o tome da i u Švicarskoj žive Hrvati“, naglasio je dr. Skoko.

Fra Mario Knezović je u nadahnutom obraćanju kazao kako su se jezikoslovci složili oko toga da se knjiga predstavlja, a autor promovira i zaključio: „Večeras s pravom možemo reći da je ovo promocija fra Vladimira Ereša u predstavljanju ovoga troknjižja. Fra Vlado Ereš je fratar opće prakse, njegova sveprisutnost pokazuje njegovu pastoralnu angažiranost. Shvatio

je i prihvatio ono što je Isus činio: hodio je zemljom čineći dobro“. Fra Mario je naglasio da je ovo troknjižje kronika pastoralnog djelovanja i vrijedan spomen rada jednog fratara sa svojim narodom u tuđini. „U ovoj knjizi vidjet ćemo fra Vladu uvijek nasmijana, pozvani smo na radost jer naviještamo Radosnu vijest. Ti si, fra Vlado, preteča 'selfija' i neka ove fotografije i tekstovi budu memorija i poticaj svima nama da i mi zavirimo u svoj curriculum vitae, životnu priču“, istaknuo je fra Mario. Fra Vlado Ereš kazao je da u njegovoj misiji koja pokriva pet švicarskih kantona živi 4.000 Hrvata u 1.150 obitelji. Svoj pastoralni rad sazeo je u troknjižje na 1.780 stranica na kojima se nalazi 10.500 fotografija!

Fra Vlado Ereš (u sredini)

'ULICA PROTIV ULICE'

Ovogodišnje 10. izdanje turnira 'Ulica protiv ulice' igrano je od 12. do 15. lipnja na igralištu Dječjeg vrtića 'Pčelica' u središtu Širokog Brijega. Na turniru je sudjelovalo oko 300 ekipa ili oko 2.000 dječaka i djevojčica.

Pobjednici turnira su:
8-10 godina

1. mjesto - Ljubičice Čitluka
  2. mjesto - Red Bull
- 10-12 godina
1. mjesto - Štrumfovi
  2. mjesto - Teniski dječaci

12-14 godina

1. mjesto - Vaske benz
  2. mjesto - Plaćenici
- 14 - 16 godina
1. mjesto - Brzi i žestoki
  2. mjesto - Majstori

Mladi nogometaši s ovogodišnjeg izdanja dječjeg malonogometnog turnira "Ulica protiv ulice" 12. srpnja su boravili na jednodnevnom izletu u Zagrebu. Tijekom boravka u hrvatskoj prijestolnici uživali su u bogatoj kulturno-povijesnoj baštini središnje gradske jezgre, posjetili popularni Zoološki vrt grada Zagreba, prošetali se prelijepom park-šumom u Maksimiru i objedovali u studentskom domu "Stjepan Radić" na Savi. No, pored prethodno navedenoga, njihov izlet su na poseban način obilježili posjet Humanitarnoj udruzi "fra Mladen Hrkač" i gledanje utakmice najvećeg hrvatskog derbija između zagrebačkog Dinama i splitskog Hajduka na Maksimiru.

Održana biciklistička cestovna utrka „Estrella Damm Hercegovina Classic 2015.“

Druga po redu biciklistička cestovna utrka pod nazivom "Estrella Damm Hercegovina Classic 2015." održana 17. svibnja okupila je oko 150 biciklista natjecatelja iz sedam zemalja. Organizatori utrke su Udruga za promociju biciklizma "Hercegovina Bicikl" i Biciklistički klub Mostar. Radi se o kružnoj utrci sa startom i ciljem ispred Tržnog centra Mepas Mall u Mostaru, a u dužini od 165 kilometara biciklisti su prošli kroz Široki Brijeg, Posušje, Grude, Ljubuški, Čaplinju i Stolac.

Na Babiću održana utrka u brdskom biciklizmu

Na lokalitetu Babić u Širokom Brijegu 10. svibnja održana je utrka 1. kola Premijer lige BiH u brdskom biciklizmu. Utrka na ovoj atraktivnoj lokaciji privukla je 150 biciklista iz BiH i Hrvatske, kao i mnoštvo posjetitelja.

Domaćin utrke bio je Biciklistički klub 'Široki' koji je aktivno posljednjih nekoliko tjedana pripremao stazu kako

bi spremna dočekala otvaranje nove natjecateljske sezone. Utrku su osiguravali pripadnici PU Široki Brijeg, Hitne medicinske pomoći Doma zdravlja Široki Brijeg, te Gorska služba spašavanja Široki Brijeg. Pored natjecateljskog dijela utrke organizirana je i biciklistička utrka za rekreativce i amatere 'Kup Širokog Brijega 2015' u kategorijama Hobby1, Hobby2 i Hobby3.

Lijeva Obala i Knešpolje u finalu Lige mjesnih zajednica

U finalu ovogodišnjeg izdanja Lige mjesnih zajednica Grada Širokog Brijega Ožujsko 2015. sastale su se mjesne zajednice Lijeva Obala i Knešpolje. U prvoj polufinalnoj utakmici igranoj 4. kolovoza Lijeva Obala je pobijedila ekipu MZ Jare rezultatom 3:2, a u drugoj polufinalnoj utakmici ekipa MZ Knešpolje bila je bolja od MZ Dobrkovića pobijedivši ih rezultatom 3:1.

Lijeva Obala pobjednik Malonogometne lige mjesnih zajednica Grada Širokog Brijega

Ekipa Lijeve Obale

Mjesna zajednica Lijeva Obala pobjednik je 16. Malonogometne lige mjesnih zajednica Grada Širokog Brijega. Lijeva Obala je u svom petom, a drugom uzastopnom, finalu igranom 19. kolovoza na stadionu Pecara pobijedila ekipu Knešpolja rezultatom 2:1. U prvom dijelu susreta Lijeva Obala je igraa bolje, te povela u 20. minuti preko Marina Sesara 1:0, te se s tim rezultatom otišlo na odmor. U nastavku susreta Knešpolje je puno bolje igralo i

vršilo konstantan pritisak što im se isplatilo u 72. minuti kada je Marko Solido pogodio glavom za 1:1. Kada se činilo da će pobjednika odlučiti jedanaesterci, David Zovko je u 85. minuti fantastičnim pogotkom u same rašlje donio pobjedu Lijevoj Obali za veliko slavlje na tribinama stadiona Pecara.

NK Cibalia pobjednik 16. memorijala 'Gojko Šušak'

Ekipa vinkovačke Cibalijske osvojila je 16. memorijalni nogometni turnir 'Gojko Šušak' (17. i 18. srpnja) nakon što je u finalnom susretu slavila protiv Širokog Brijega rezultatom 2:0.

Gosti iz Vinkovaca povelili su u 17. minuti kada je Plum lijepo pogodio. "Plavo-bijeli" su zaprijetili nekoliko puta ali nisu bili precizni pa se sa minimalnim vodstvom Vinkovčana završilo prvo poluvrijeme. Široki Brijeg je u nastavku krenuo po pogodak ali nije uspio pogoditi iako je bilo nekoliko dobrih prilika. Pobjednika je riješio Vidović koji je u posljednjim minutama nakon velike greške Brekala pogodio za 2:0. U susretu za treće mjesto GOŠK je slavio protiv Neretvanca rezultatom 4:1.

Nagrade:

Najbolji strijelac: Željko Malčić (GOŠK)

Najbolji vratar: Josip Pehar (Cibalia)

Najbolji igrač: Tomislav Turčin (Cibalia)

Druženje nogometaša i navijača Širokog Brijega u središtu grada

Na Trgu širokobrijeških žrtava 13. kolovoza održano je zajedničko druženje nogometaša i nogometašica Širokog Brijega s navijačima. Odlična atmosfera je upotpunjena fotografiranjem navijača sa svojim najdražim igračima, te igranjem lopte "na male golove" djece protiv igrača. Najboljim pojedincima podijeljene su majice iz klupskog fan shopa, i ostali rekviziti. Na središnjem gradskom trgu bio je postavljen i poseban štand fan shopa na kojem su brojni Širokobriježani i gosti imali prigodu kupiti omiljeni artikl s klupskim obilježjima. Također, za vrijeme ovog druženja premijerno je u prodaju pušten i novi dres i šal Nogometnog kluba 'Široki Brijeg'.

Osnovan Hercegovački nogometni klub 'Mladost'

Široki Brijeg je od ovog ljeta bogatiji za još jedan sportski kolektiv Hercegovački nogometni klub 'Mladost'. HNK "Mladost" će se u prvoj sezoni svoga djelovanja natjecati u najnižem rangu natjecanja, županijskoj odnosno međužupanijskoj nogometnoj ligi. Trener HNK 'Mladost' je Vlado Hrkač - Duce, bivši igrač NK Širokog Brijega, FK Željezničara, HŠK Zrinjskog, NK Posušja i drugih klubova. Nogometni klub 'Široki Brijeg' je ustupio termine u kampu 'Musa-Karačić' gdje će HNK 'Mladost' trenirati i igrati svoje utakmice.

23. obljetnica Pukovnije "Ante Bruno Bušić"

Na blagdan svetog Ante (13. lipnja) u Posuškom Gracu i ove godine je tradicionalno obilježena obljetnica utemeljenja prve profesionalne hrvatske vojne postrojbe HVO-a, Pukovnije "Ante Bruno Bušić".

Program je započeo svetom misom koju je predvodio prvi biskup vojnog ordinarija mons. dr. Tomo Vukšić, koji je nazočnima poručio kako se povijest ne smije zaboraviti, ali da joj ne treba

ni robovati, već poštivati raznolikost i poticati na zajedništvo. Nakon svete mise uslijedilo je postrojavanje postrojbi sa stjegovima u mimohod koji je krenuo od župne crkve sv. Franje Asiškoga do spomenika podignutog u spomen na 106 poginulih pripadnika 'Bušića'. Nakon polaganja vijenaca i paljenja svijeća nazočne je pozdravio predsjednik Udruge pripadnika postrojbe „Ante Bruno Bušić“ pukovnik Josip Duspara koji je rekao kako članovi udruga trebaju skrbiti jedni za druge, te da trebaju biti složni i jedinstveni, na svim razinama.

Obilježena 22. godišnjica stradanja hrvatskih branitelja i civila na Stipića livadi

spominju i mudžahedini. Svi preživjeli stanovnici sela njih preko 200 uglavnom žena i djece, uhićeni su i odvedeni u Jablanicu gdje su bili zatočeni do 01. ožujka 1994. kada su razmijenjeni. Nažalost, niti do danas još nije rasvijetljen pokolj sa Stipića livade.

Skupina od deset Širokobriježana u utorak je trčala maraton do Stipića livada povodom 22. obljetnice stradanja 39 hrvatskih branitelja i civila. Članovi Maraton kluba 'Široki' s Trga širokobrijeških žrtava krenuli su rano ujutro da bi na Stipića livade stigli pred početak svete mise. Potporu im je dao Grad Široki Brijeg, te Športski savez Grada Širokog Brijega, a trkače je cijelim putem pratila Gorska služba spašavanja Široki Brijeg.

Polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća na spomen obilježju stradalim Hrvatima na Stipića livadi iznad Doljana, započelo je obilježavanje 22. godišnjice stradanja 39 hrvatskih branitelja i civila koje su 28. srpnja 1993. mučki pogubili pripadnici Armije BiH.

Vijence su položili i zapalili svijeće predstavnici udruga proisteklih iz Domovinskog rata, te brojna izaslanstva među kojima i izaslanstvo Grada Širokog Brijega predvođeno gradonačelnikom Mirom Kraljevićem i predsjednikom Gradskog vijeća Vinkom Topićem.

Svetu misu za nevine hrvatske žrtve predvodio je fra Andrija Jozić, župnik župe u Doljanima.

Stipića livada, mjesto iznad Doljana, općina Jablanica, mjesto je na kojemu je u jutro 28. srpnja 1993. počinjen zločin nad 33 hrvatskih vojnika i 6 civila koje su ubili i masakrirali pripadnici Armije BiH među kojima se

SVIBANJSKA SJEĆANJA 2015.

Koncertom Glazbene škole Široki Brijeg pod nazivom „Večer hrvatskih skladatelja”, održanom u Franjevačkoj galeriji, a u organizaciji Grada Širokog Brijega, 5. svibnja, započeo je program obilježavanja obljetnica: Bleiburg i križni put '45., Zaustavljanje tenkova u Pologu '91. i Ministar obrane RH Gojko Šušak '98.

Koncert je otvorio Djevojački zbor Glazbene škole skladbom „Pet međimurskih pjesama“ hrvatskog skladatelja Vinka Žganeca (obrađeno F. Lučić). Nakon Djevojačkog zbora nastupili su učenici osnovne i srednje Glazbene škole Mate Slišković na violini uz pratnju Bože Cigića na glasoviru, Marija Pavković, Bože Cigić, Ana Jelić, Ivana Hrkać, Dora Paponja i Ivan Nogalo na glasoviru, Ana Matijević na violini uz pratnju Stipe Iličića na glasoviru, Viktorija Kožul uz pratnju Stipe Iličića na glasoviru i Ante Slišković uz pratnju Stipe Iličića na glasoviru. Nastupi učenika osnovne i srednje Glazbene škole koji su svoje glazbeno umijeće pokazali izvedući skladbe hrvatskih skladatelja nagrađivani su dugotrajnim pljeskom, kao i nastup Djevojačkog zbora pod ravnanjem Marije Čolak

Pobjednici maratona Polog-Široki Brijeg

i Tamburaškog orkestra pod vodstvom Joška Sliškovića, a koji su zajednički izveli 'Ero s onog svijeta' Jakova Gotovca i 'U boj, u boj' Ivana pl. Zajca. Program su pripremili profesori Marija Čolak, Željka Naletilić, Katarina Petković, Snježana Rezić, Irena Vučić, Nina Puzić, Anita Miličević i Joško Slišković.

U sklopu programa 'Svibanjska sjećanja 2015.', 7. svibnja, održan je **mini-maraton Polog-Široki Brijeg**, na Trgu širokobrijeških žrtava položen je vijenac za sve poginule i umrle hrvatske domoljube, te je održana 'Večer sjećanja'.

Nikola Mikulić član Atletskog kluba 'Zagreb' Svetice oborio je rekord na mini-maratonu Polog - Široki Brijeg, te s vremenom 31.56 prvi stigao na cilj u konkurenciji 70 natjecatelja iz BiH i Hrvatske. Za osvojeno prvo mjesto dobio je pokal i novčanu nagradu u iznosu od 500 KM. Drugo mjesto, pokal i novčana nagrada od 300 KM pripala je prošlogodišnjem pobjedniku Tomislavu Kopaču iz Imotskog s vremenom 34.02, a treće mjesto s vremenom 34.06 osvojio je Ivan Dračar član Atletskog kluba 'Koprivnica', koji je dobio novčanu nagradu od 200 KM i pokal. Organizator mini-maratona Grad Široki Brijeg - Odsjek za društvene djelatnosti dodijelio je i novčane nagrade u iznosu od 100 KM za pet najboljih Širokobriježana u konkurenciji odraslih i pet najboljih Širokobriježana u konkurenciji školskog uzrasta. Posebno priznanje dobio je Zlatko Mišetić, kao najstariji sudionik ovogodišnjeg mini-maratona. Prva petorica Širokobriježana (stariji uzrast): 1. Filip Lovrić, 2. Marko Lasić 3. Zdenko Bilać, 4. Hrvoje Galić, 5. Ivan Matković Prva petorica Širokobriježana (školski uzrast): 1. Tomislav Pinjuh, 2. Ivan Banožić, 3. Krno Hrkać, 4. Filip Zovko, 5. Gabriel Čavar.

U kinu 'Borak' održana je **'Večer sjećanja'** na kojoj je predstavljen rad i djelovanje Hrvatskog dokumentacijskog centra Domovinskog rata u BiH sa sjedištem u Mostaru. Nakon 'Lijepa naše' u izvedbi klape 'Dobrkovići' i uvodnih riječi domaćina gradonačelnika Mire Kraljevića, ravnatelj Hrvatskog dokumentacijskog centra Domovinskog rata u BiH Željko Raguž govorio je o radu i djelovanju ove važne institucije za hrvatski narod u BiH. 'Istraživanje Domovinskog rata u Bosni i Hercegovini je veoma važno i poruke iz Domovinskog rata bit će aktualne sve dok se BiH ne uredi kao država svih konstitutivnih i ravnopravnih naroda koji žive u njoj', rekao je izme-

Detalj s koncerta Glazbene škole Široki Brijeg

Željko Raguz

du ostalog Raguz istaknuvši potrebu za ravnopravnost svih naroda u BiH u okviru europske tradicije, te da situacija u BiH nalikuje i na stanje u drugim zemljama Europe Španjolskoj, Belgiji, Velikoj Britaniji koje također čeka referendum. Gradski odbori Mladeži HDZ-a BiH Širokog Brijega i Mostara na školskom igralištu u Pologu organizirali su druženje uz športsko-zabavno-glazbeni program.

Na strelištu na Mostarskom blatu, u sklopu „Svibanjskih sjećanja“ i na 24. obljetnicu zaustavljanja tenkova bivše JNA, 9. svibnja, Lovračko društvo „Mosor“ Široki Brijeg organiziralo je tradicionalno **natjecanje u gadanju glinenih golubova - disciplina trap**. Na natjecanju su sudjelovala 43 strijelca iz Širokog Brijega, Mostara, Gruda, Čapljine, Neuma i Čitluka. U pojedinačnoj konkurenciji pobijedio je Anđelko Zovko, a u ekipnoj Lovna jedinica „Orovnik“.

Pobjednici natjecanja u gadanju glinenih golubova

Obilježena 20. obljetnica vojno-redarstvene akcije 'Oluja'

Svečanim mimohodom na zagrebačkim ulicama, 4. kolovoza, počela je proslava 20. obljetnice vojno-redarstvene akcije 'Oluja', Dana pobjede i domovinske zahvalnosti, te Dana hrvatskih branitelja. Nakon što je predsjednica Republike i vrhovna vojna zapovjednica Kolinda Grabar Kitarović zapovjedila 'Neka mimohod krene' Vukovarskom ulicom prošla je kolona duga pet kilometra u kojoj je sudjelovalo 3.000 pripadnika oružanih snaga, 300 vozila i 30 zrakoplova.

Svečani program obilježavanja 20. obljetnice vojno-redarstvene akcije 'Oluja' u Kninu je, 5. kolovoza, započeo budnicom ulicama grada u jutarnjim satima. Predsjednica Republike i vrhovna zapovjednica Oružanih snaga Republike Hrvatske Kolinda Grabar Kitarović na kninskoj je tvrđavi otvorila muzej 'Oluja '95'. Spomenik prvom hrvatskom predsjedniku Franji Tuđmanu na Kninskoj tvrđavi otkrila je također predsjednica Kolinda Grabar Kitarović i Miroslav Tuđman, a nakon toga predsjednica je u zrak pustila bijele golubice u znak mira.

Nakon podizanja državne zastave na tvrđavi su se pročitala imena 229 branitelja koji su poginuli i nestali u akciji Oluja, a onda je zvonjava zvona u 9.43 sati okupljene prisjetila trenutka oslobođenja Knina. Potom je održan zajednički mimohod pripadnika braniteljskih i stradalničkih udruga i državnog vrha ulicama grada Knina do crkve Gospe Velikog, Hrvatskog

Krsnog Zavjeta gdje je služena sveta misa. Misno slavlje predvodio je kardinal Josip Bozanić.

Nakon polaganja vijenca i paljenja svijeća, u ranim poslijepodnevним satima, ispred spomenika Hrvatske pobjede Oluja 1995. na Trgu Ante Starčevića održana je središnja proslava 20. obljetnice vojno-redarstvene akcije 'Oluja' u Kninu, na kojoj su između ostalih govorili gradonačelnica Knina Josipa Rimac i predsjednica republike Hrvatske Kolinda Grabar Kitarović.

Na samom kraju obilježavanja 20. obljetnice vojno-redarstvene akcije 'Oluja' na stadionu NK 'Dinara' održan je koncert domoljubne glazbe na kojem su nastupili Marko Perković Thomson i prijatelji.

U vojno redarstvenoj operaciji "Oluja" združenih snaga HV-a i HVO-a sudjelovalo je 200.000 hrvatskih vojnika koji su u svega 84 sata oslobodili 10.400 četvornih kilometara okupira-

nog područja. Prema podacima Hrvatskog memorijalno-dokumentacijskog centra Domovinskog rata u operaciji 'Oluja' poginulo je 196 pripadnika hrvatskih Oružanih snaga, najmanje 1.100 je ranjeno, a 15 ih je nestalo.

Obilježena 24. obljetnica osnivanja 'Poskok bojne' prve postrojbe HVO-a

“Prva i počasna postrojba koja je osnovana pod izravnom zapovijedi Gojka Šuška ministra obrane Republike Hrvatske je postrojba osnovana 19. srpnja 1991., te je to i razlog što smo se sastali ovdje mi pripadnici te postrojbe 24 godine nakon osnivanja iste“, rekao je jedan od pripadnika postrojbe i inicijator obilježavanja 24. obljetnice njezina osnivanja Mladen Ljubić Vajta.

Pripadnici prve postrojbe HVO-a obilježavanje 24. obljetnice osnivanja započeli su ispred i u crkvi na Kočerinu. Fra Goran Ćorluka kapelan u župi Kočerin pozdravio je nazočne čestitajući im ovu vrijednu obljetnicu, te istaknuvši: „Presudila je vjera u ono što ste radili i činili, kao i čvrsta vjera u Boga i svoj narod.“

Veleposlanik Republike Hrvatske u BiH Ivan Del Vecio prisjetio se prvih dana stvaranja neovisne Hrvatske i ministra Gojka Šuška koji ga je postavio za veleposlanika Republike Hrvatske u Beču, te naglasio: „Najvažnije je da smo bili među prvima u obrani, te je to najveća moja i vaša satisfakcija. Ovaj sastanak je najveća vrijednost i potvrđuje naše zajedništvo.“ Na obilježavanju 24. obljetnice osnivanja prve postrojbe HVO-a nazočili su osim pripadnika postrojbe i veleposlanika Ivana Del Vecia, gradonačelnik Širokog Brijega Miro Kraljević, Vladimir Šoljić ministar obrane HR Herceg Bosne, Mladen Begić ministar hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata ŽZH i Božo Ljubić predsjednik Glavnog vijeća HNS-a.

Izložba ratnih fotografija u Narodnoj knjižnici

Narodnoj knjižnici je u organizaciji Udruge specijalne policije iz Domovinskog rata 'Munje' a u povodu 20. obljetnice vojno-redarstvene akcije 'Oluja' 1. kolovoza otvorena izložba ratnih fotografija.

Izložbu je prigodnim riječima otvorio Ante Nazor ravnatelj Hrvatskog memorijalno-dokumentacijskog centra koji je između ostalog istaknuo zadovoljstvo što će se na mimohodu u Zagrebu i na proslavi u Kninu vijoriti ratne zastave HVO-a.

„Medijski rat u RH protiv HVO-a ali i HV-a, kojeg čak proglašavaju agresorom na BiH, nas ne smije obeshrabriti. Zbog dnevne politike se zatvaraju oči pred činjenicama, ali ove fotografije svjedoče o tome što se tih dana zaista dešavalo. Jedini saveznici koje je Hrvatske imala u tim danima su Hrvati iz BiH i iseljeničtva, što se nikako ne bi smjelo zaboraviti“, istakao je dr. Nazor. Zdenko Ćosić se također obratio nazočnima izrazivši zadovoljstvo što je Županija Zapadnohercegovačka bila u prigodi pomoći organiziranju izložbe fotografija koje evociraju uspomene na dane ponosa i slave. Zdenko Jurić predsjednik Udruge specijalne policije iz Domovinskog rata 'Munje' govorio je o prosvjedima u Savskoj 66, te izrazio zadovoljstvo da je upravo dobrim dijelom zahvaljujući prosvjedima sadašnji predsjednik Vlade Republike Hrvatske istaknuo veliki doprinos HVO-a u obrani Republike Hrvatske.

Izložbu je u prepunoj knjižnici s nekoliko glazbenih brojeva upotpunila širokobriješka glazbenica Lucija Zovko, a program je vodila Željka Šaravanja.

171. obljetnica dolaska fratara u Hercegovinu

Koncelebriranom svetom misom koju je predvodio tajnik Hercegovačke franjevačke provincije fra Mate Dragičević na Čerigaju je 24. svibnja obilježena 171. obljetnica dolaska fratara u Hercegovinu. Davne 1844. godine dvanaestorica franjevaca vođeni providnošću Duha Svetoga iz Kreševa se zaputiše i dođoše na Čerigaj na škrti hercegovački kamen i postaviše kamen temeljac hercegovačke franjevačke provincije. Stoga danas Čerigaj predstavlja kolijevku Hercegovačke franjevačke provincije.

Fra Mate je u svojoj propovijedi govorio o važnosti i povijesti ovog mjesta spominjući se teških dana gladi i neimaštine ali i ratova posebno onog drugog svjetskog kad su komunisti

počinili strašne zločine nad fratrima i pukom ovog kraja. Također, fra Mate se dotakao i današnjeg vremena kao i opasnosti koje ono donosi.

Na Bilima obilježena 70. obljetnica velikog stradanja Hrvata i Europski dan sjećanja na žrtve komunizma, fašizma i nacizma

U organizaciji Odjela za Drugi svjetski i Domovinski rat Hrvatskog narodnog sabora na Bilima je 23. kolovoza obilježena 70. obljetnica velikog stradanja Hrvata i Europski dan sjećanja na žrtve totalitarnih režima komunizma, fašizma i nacizma. Program je započeo svetom misom koju je predvodio don Željko Majić, generalni vikar Mostarsko-duvanjske biskupije. „Ove godine dok je svijet obilježavao 70 godina od završetka II. svjetskog rata, a mi 20 obljetnicu od završetka Domovinskog rata, nerijetko u povijesnim satovima u osvrtima i komentarima u podizanju spomen obilježja i polaganju vijenaca se ne sjetimo svih kalvarija kroz što je hrvatski narod prolazio“, rekao je između ostalog don Željko Majić, te istaknuo kako ‘novi totalitarizmi zla kao da nadmašuju totalitarizme II. svjetskog rata’. Nakon svete mise i ‘Lijepe naše’ započeo je komemorativni dio ovoga događaja. Nazočnima se prigodnim riječima obratio dr. Dragan Čović, predsjednik Hrvatskog narodnog sabora, predsjednik HDZ-a BiH i predsjedatelj Predsjedništva BiH pokrovitelj obilježavanja 70. obljetnica velikog stradanja Hrvata i Europski dan sjećanja na žrtve komunizma, fašizma i nacizma. Dr. Čović se najprije zahvalio nazočnima koji su u velikom broju došli odati počast žrtvama na Bilima, posebno obiteljima žrtava totalitarnih režima. „Presretan sam, što ovaj sat povijesti upotpunjavamo svojim malim doprinosom, mijenjajući ovaj mali krajolik, šaljući jasnu poruku hodočašću ovim žrtvama, prije svega hodočašća čovjeku, dobru čovjeka i hodočašće životu. Groblje Mira šalje vrlo jasnu poruku svima nama, i zbog toga se veselim jer smo prepoznali potrebu obilježavajući Europski dan totalitarnih režima 23. kolovoza ovakav jedan čin napravimo i na Bilima“. Predsjednik Čović se posebno osvrnuo i na generale koji su u Hagu, poslajući jasnu poruku, da ti ljudi i njihova žrtva nikad ne smiju biti zaboravljeni.

Nazočnima su se obratili i Ilija Vrljić, pročelnik Odjela za drugi svjetski i Domovinski rat Hrvatskog narodnog sabora, fra Miljenko Stojić, dopredsjednik komisije Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije BiH za hrvatski martirologij i Damir Jelić potpredsjednik HDZ-a Republike Hrvatske. Program je vodio Ante Bender, a između pojedinih točaka čitani su odlomci iz romana Medaljon Anite Martinac koji govore o komunističkom progonu ljudi iz ovog kraja i općenito hrvatskog naroda. Svojim pjevanjem svetu misu i kome-

moraciju uveličali su klapa „Studenac“ iz Kruševa, glazbeni sastav „Brist“, te pjevači Eva Čule, Stipe Gabrić i Karlo Miličević. Događaj se odvijao na Bilima na lokalitetu Groblja mira koje je u izgradnji. Do sada je izgrađena crkva od 130 m², asfaltirana je cesta u dužini 2,8 km, te osposobljeno parkiralište. Od bitnih sadržaja ostaje još ograditi groblje, izgraditi kosturnicu gdje će biti položeni oni za koje se ne zna tko su i početi postavljati križeve s imenima i nadnevkom rođenja i smrti onih koji su pali za našu slobodu, a ne zna se gdje.

22. obljetnica utemeljenja Hrvatske Republike Herceg-Bosne

Hrvatska Republika Herceg-Bosna (HR HB) bila je dio rješenja za zaustavljanje rata i opstojnosti Hrvata i države BiH, a ključeve dugoročne stabilnosti zemlje danas drže Bošnjaci kao najbrojniji narod u zemlji pri čemu se trebaju odreći pokušaja hegemonije nad Hrvatima, ocijenjeno je na javnoj tribini pod nazivom “Herceg-Bosna jučer, danas, sutra”, održanoj 28. kolovoza u Gorici, a u povodu obilježavanja 22. obljetnice uspostave Hrvatske Republike Herceg-Bosne. Prije tribine je u crkvi svetog Stjepana služena sveta misa, te je položen vijenac na grob mr. Mate Bobana prvog predsjednika HR HB. Na tribini su govorili ravnatelj Hrvatskog dokumentacijskog centra Domovinskog rata u BiH Željko Raguž, ravnatelj Hrvatskog memorijalno-dokumentacijskog centra Domovinskog rata dr. sc. Ante Nazor, te povjesničar dr. sc. Ivo Lučić. Hrvatsku Republiku Herceg-Bosnu proglasilo je vodstvo Hrvata u BiH na sjednici Sabora održanoj 28. kolovoza 1993. u Grudama.

Aforizmi

1. Mi smo prokrcili. Oni su asfaltirali. I napravili propuste.
2. Oni su silovatelji. Stalno govore: „Bit će vam bolje“.
3. Mijenjajte: ili ključ, ili bravu, ili vrata, ili kuću.
4. Kakav opojan miris. Kao da je iz pučke kuhinje.
5. Ništa praznije od tužne duše i ništa tužnije od prazne duše.
6. Sve nas je, više i više, manje.
7. Kaleme BREskve na KAJsiju kako bi dobili nektar(m)inu.

5. Ma nemoj 2

Oho
hoće ponovno
skupa
u vrzino kolo.

6. Ma nemoj 3

Mrlja krvava
se osušila niti
rulja ista hoće
kako je bilo biti.

7. Naše, ma nemoj

Promijenili se nisu
i uče svoju dicu
drž' te sokolovi moji
i sisu i susisicu.

Autor: Marinko Čavar

Epigrami

1. Stan' te kosci

Ma nemoj mi reći
da je netko treći
od mene malenoga
Hrvat veći.

2. Pila naopako

Doktor reče:
surutka je lijek
pa još čvršće
sir stišće.

3. Provalija

Istospolni brak
ima krak
za iskorak
u mrak.

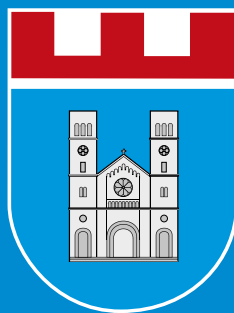
4. Ma nemoj 1

Brat vrli
livom gri
desnom kidati
jaja hrli.

**Grad
Široki Brijeg**

**City of
Široki Brijeg**

www.sirokibrijeg.ba

Fra Didaka Buntića 11, 88220 Široki Brijeg
Telefon: +387 39 702 801; Fax: +387 39 705 915;

Ured gradonačelnika
Telefon: +387 39 702-801; +387 39 702 802;
Fax: +387 39 705 915;
E-mail: gradonacelnik@sirokibrijeg.ba;
ured.gradonacelnika@sirokibrijeg.ba;

Gradsko vijeće
Telefon: +387 39 702-804; +387 39 702 825;
Fax: +387 39 705 915;
E-mail: predsjednik.gv@sirokibrijeg.ba;
gradsko.vijece@sirokibrijeg.ba;

Široki Brijeg – uvijek na 1. mjestu®